Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 25 (1775) ♦ Вівторок, 10 лютого 1998 року ♦ Ціна договірна

ГРОШІ – ПЕРЕЖИТОК, БОРГИ – НОРМА

Заборгованість у зарплаті, грошовому забезпеченні, пенсіях, стипендіях і соціальних виплатах, що фінансуються з бюджетів усіх рівнів України, в січні зросла на 8,8 % і на 1 лютого становила 3 млрд. грн., або 2,9 місяця. Про це повідомив на засіданні Кабінету міністрів у понеділок міністр фінансів Ігор Митюков.

Зокрема, за січень заборгованість у зарплаті, фінансованій бюджетами всіх рівнів, збільшилася на 3,6 %, у грошовому забезпеченні — на 18,6 %, у чорнобильських виплатах — на 33 %, у пенсіях військовослужбовцям начальницького складу — 7,3 %, рядового складу — 8,8 %.

При цьому заборгованість держбюджету із зазначених виплат у січні збільшилася на 10 % і становила на 1 лютого 2,1 млрд. грн., або в середньому 3,5 місяця. Водночас заборгованість із зазначених виплат місцевих бюджетів у січні збільшилася на 4 % і становить 898 млн. грн., або в середньому 2,1 місяця.

(Закінчення на 2-й стор.).

Нарада в Голови Верховної Ради України

Розпочинаючи 9 лютого нараду з головами комітетів та керівниками депутатських груп і фракцій, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз поінформував, що минулого пленарного тижня депутати в основному виконали програму. Розглянуто 44 питання, ухвалено ряд законів і постанов, ратифіковано кілька міжурядових угод. Верховна Рада належно відреагувала на незаконні дії Міністерства інформації щодо закриття газети «Правда Украины», стосовно протиправних дій до органів самоврядування в м. Ялті.

(Закінчення на 2-й стор.).

За ким котиться колесо злиднів

Зуби конкуренції особливо випирають на дорогах, тобто на автомобільному транспорті, де на одних і тих же маршрутах гасають навперeдки мікроавтобуси, таксі, таксобуси і просто державні машини.

(Закінчення на 15-й стор.).

Пенсію виплачує... завод

512 колишніх трудівників Могилів-Подільського машинобудівного заводу, які нині перебувають на заслуженому відпочинку, почали отримувати щомісячну заводську пенсію. Її розмір залежить від виробничого стажу: максимальну суму — 28 гривень — нараховують тим, у кого за плечима не менше 40 років трудового стажу.

Згадане підприємство, що спеціалізується на виробництві техніки та обладнання для борошномельної промисловості, не має заборгованості перед державним Пенсійним фондом. Загальна сума відрахувань на виплату пенсій становила в минулому році більше двох мільйонів гривень.

Політична вендета

Події на Корсиці знову на слуху в міжнародної громадськості. Від рук невідомих терористів загинув префект острова Клод Ериньяк. Найвищу посадову особу Корсики вбито чотирма пострілами в голову, коли Ериньяк входив до концертного залу в місті Аяччо — адміністративному центрі острова. За свідченнями очевидців, постріляли двоє молодих чоловіків. Затримати їх поліції не вдалося.

(Закінчення на 14-й стор.).

Коли ж Дума скаже своє «так»?

Сьогодні у Державній Думі Росії на засіданні Ради палат знову визначатимуть дату розгляду великого договору Росії та України. Раніше розгляд документа було заплановано на 6 лютого, повідомляє Інтерфакс-Україна.

Комітет Держдуми у справах СНД та зв'язках із співвітчизниками наполягає на необхідності додаткових консультацій у зв'язку з ратифікацією договору та ставить питання про прийняття остаточного рішення не раніше за проведення в Україні парламентських виборів. Однак, за словами голови Держдуми Геннадія Селезньова, питання про ратифікацію має бути внесене до порядку денного вже в лютому.

Аванс для «Полісся»

Кабінет міністрів своїм розпорядженням дозволив державному лізинговому фонду виділити ВАТ «Тернопільський комбайновий завод» 50-відсотковий аванс у сумі 10 мільйонів гривень для фінансування виробництва 120 кормозбиральних комбайнів «Полісся-250».

Подальша передача комбайнів у лізинг та розрахунки за них будуть проводитися згідно з постановою Кабінету міністрів від 15 січня 1998 року №25 щодо порядку використання коштів державного лізингового фонду на придбання вітчизняної сільськогосподарської техніки, повідомляє ДІНАУ.

P.S.

○ Міністерство зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі затвердило перелік мінімальних рівнів індикативних цін на ряд товарів, що експортуватимуться у лютому.

○ На шахті «Молодогвардійська» в Луганській області загинуло два гірники.

У номер

Нарада в Голови Верховної Ради України

(Початок на 1-й стор.).

Не менш важливі завдання висунуто на нинішній пленарний тиждень. Сьогодні — день уряду. Розглядатимуть питання погашення заборгованості у зарплаті, пенсіях і стипендіях, відновлення та повернення заощаджень громадян. Окрім того, депутати обговорюватимуть ще й низку законопроектів. Загалом на тиждень заплановано чимало важливих питань економічного характеру, соціального захисту населення, державного будівництва тощо. Зокрема, про зміни до законів «Про податок на додану вартість» (стосовно матеріального резерву), «Про оподаткування прибутку підприємств», «Про судоустрій», а також про державну програму приватизації, про зміни та доповнення до Закону про цінні папери і фондову біржу, про Закон «Про професійно-технічну освіту» згідно з пропозиціями Президента.

Депутати заслухають інформацію щодо ситуації довкола закриття газети «Правда Украины», питання про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини.

Оскільки графік роботи напружений, Олександр Мороз закликав депутатів до згуртованості й відповідальності в ухваленні рішень.

На нараді порушено питання про виконання зобов'язань України перед Радою Європи стосовно смертної кари, про що нещодавно наголошували на засіданні ПАРЄ. Йдеться про введення мораторію на виконання смертних вироків. І тут мають бути узгоджені дії Президента і Верховної Ради.

Розглянуто ще низку питань законотворчого характеру.

Прес-служба Верховної Ради України.

Гроші – пережиток, борги – норма

(Початок на 1-й стор.).

Заборгованість у пенсіях, фінансованих із Пенсійного фонду за рахунок зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування, збільшилася на 14,2 %. За станом на 1 лютого заборгованість у виплаті пенсій за рахунок усіх джерел Пенсійного фонду становила 1,438 млрд. грн.

За словами І. Митюкова, головною причиною збільшення заборгованості з соціальних виплат у січні 1998 року було «невиконання плану надходжень доходів у бюджети всіх рівнів». Зокрема, при запланованих надходженнях у держбюджет в обсязі 1,3 млрд. грн. фактично надійшло 803 млн. грн., або 61, 7 %.

Взяти під контроль правоохоронні органи

Президія Верховної Ради Криму висловила «глибоке обурення неефективними діями» Головних управлінь МВС України і СБУ в Криму і прокуратури автономної республіки з розкриття тяжких злочинів, вчинених стосовно посадових осіб, депутатів та інших громадян в АРК... У спеціальній заяві, ухваленій на позачерговому засіданні президії у зв'язку із замахом на віцепрем'єра місцевого уряду Олександра Сафонцева, мовиться, що введення в 1994 році силових структур з прямого підпорядкування республіканським органам влади автономії «негативно позначається на централізації зусиль з боротьби із злочинністю в Криму». Виступаючи на засіданні, голова кримського парламенту Анатолій Гриценко заявив, що ВР Криму має право поставити питання про те, щоб правоохоронні органи в автономній республіці були перепідпорядковані керівництву кримського парламенту та уряду.

Володимир ПРИТУЛА.

Читатимемо табло вночі

Інформація про вибори до Верховної Ради України має бути конкретною й оперативною — наголошувалося на черговому засіданні Центрвиборчкому. Для цього створюється електронна інформаційно-аналітична система «Вибори-98». Вона забезпечить уперше в Україні оперативний електронний зв'язок Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя з комп'ютерами Центрвиборчкому.

Окружні виборчі комісії передаватимуть оперативну інформацію про організацію та проведення виборів спочатку до регіональних комп'ютерних центрів, а вже звідти за допомогою мобільного зв'язку вона надходитиме до Центральної виборчої комісії.

Передбачається, що встановлення та запуск комп'ютерної техніки у відповідних обласних радах відбудеться не пізніше 26 лютого, а вже 28 лютого цей чіткий зв'язок з Центрвиборчкомом має діяти. І, як ми уже повідомляли, в ніч з 29 на 30 березня журналісти й телеглядачі матимуть змогу зчитувати з електронного табло, яке встановлено в Центрвиборчкомі, всю інформацію про хід та попередні результати голосування.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Як агітлисток — трамвайний квиток

У ВІННИЦЬКОМУ тролейбусному управлінні додумались агітувати за одного з кандидатів у народні депутати України... талонами на проїзд у громадському транспорті.

Кілька примірників таких агітквитків, серії А-01, надрукувала на своїх сторінках обласна газета «Подолія». На звороті кожного з них напис: «Довіримо майбутнє України справжнім професіоналам! Наш кандидат — Євген Ілліч Сухін. Вінницьке ТТУ».

Кандидат-щасливчик, прізвище якого невдовзі знатимуть пасажири одинадцяти тролейбусних і семи трамвайних маршрутів обласного центру, зареєстрований по виборчому округу № 11, що у Ленінському районі Вінниці. Як повідомила голова окружної виборчої комісії Валентина Сокур, Євген Сухін — киянин, президент ЗАТ «Енерготрансінвест». Свою кандидатуру запропонував шляхом самовисунення. Чому ж тоді ТТУ називає саме його, а не когось іншого «наш кандидат»?

Начальник ТТУ Олександр Музика на поставлене запитання відповів так: «Я давно знаю Сухіна. Вважаю, він гідний бути в парламенті. Яке відношення має до колективу? Він був у нас. Допомагав. Коли управління не могло розрахуватися за електроенергію — борг становив 4,5 мільйона гривень, — Сухін виручив...»

На наступне запитання — чи можна використовувати проїзні документи для передвиборної агітації — співрозмовник відповідав з неприхованим невдоволенням. Мовляв, кому яке діло до того, що буде написано на проїзних квитках.

«Кандидатські» квитки ТТУ відрізнятимуться від звичайних. Незмінною залишиться тільки ціна (вартість проїзду у Вінниці — 20 коп). А ось розмір збільшиться вдвоє. Найцікавіше — вінницькі пасажири вперше в житті компостуватимуть проїзні квитки, виготовлені на... папері із водяними знаками та ще й з декількома ступенями захисту.

На час розмови з Петром Самборським, головним інженером місцевої картографічної фабрики, де виготовлятимуть нові талони, було віддруковано тільки частину майже мільйонного тиражу. Співрозмовника, здавалося, мало хвилювали агітаційні написи. Петро Серафимович ламав голову над іншим: у який спосіб документ суворого обліку завчасно «покинув» фабрику і потрапив до рук журналістів.

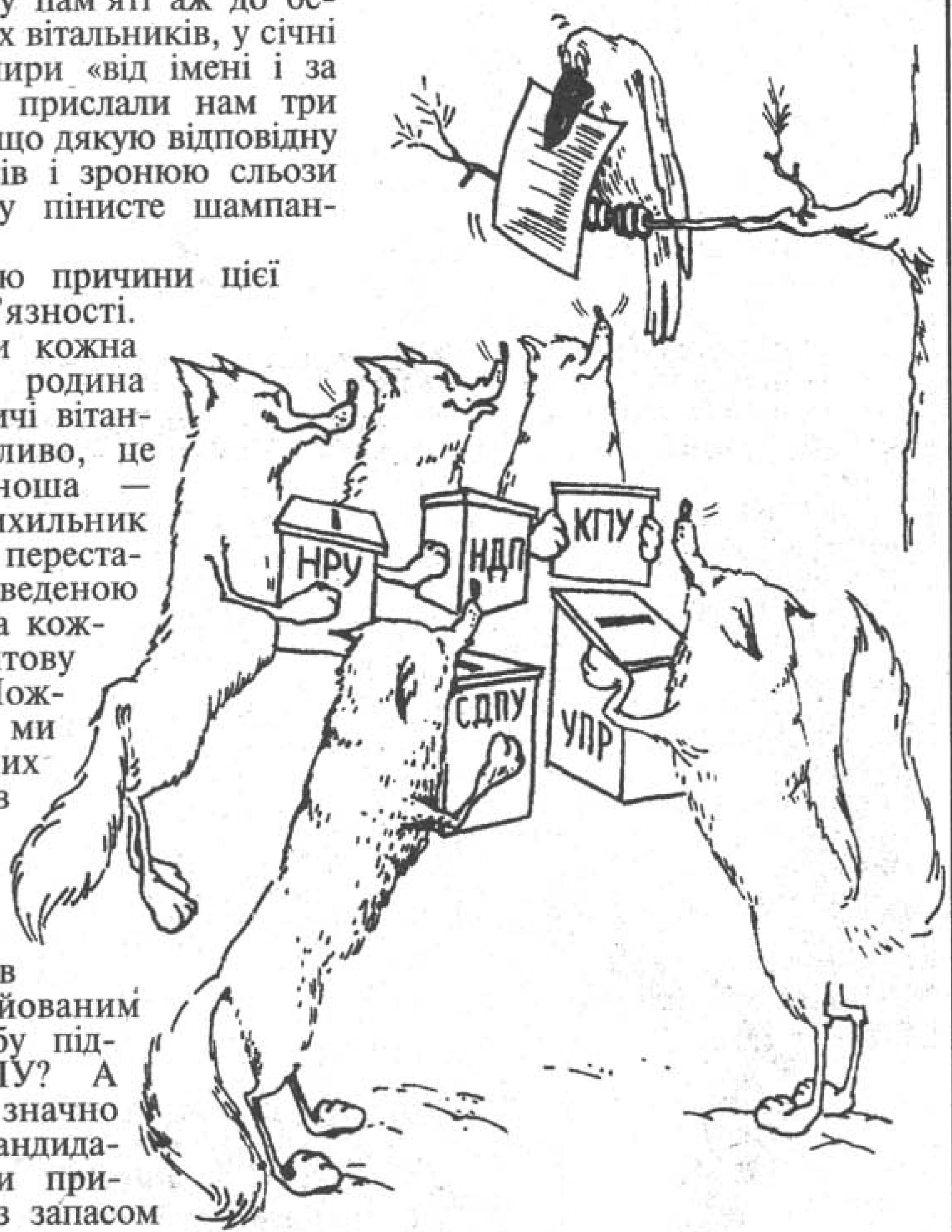
Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Березневі побажання кандидатам

Щиро вдячна Демократичній партії України і особисто Володимиру Олександровичу за глибоку увагу до моєї родини. Новорічно-різдвяне вітання, підписане пп. Яворівським і Шовкопляс, нагадало, що, крім сірих буднів, є в нас свята і... вибори. А щоб ми закарбували у пам'яті аж до березня славних вітальників, у січні два Володимири «від імені і за дорученням» прислали нам три листівки. За що дякую відповідну кількість разів і зронюю сльози розчулення у пінисте шампанське.

Я не знаю причини цієї зливи люб'язності. Не знаю, чи кожна українська родина охоплена тричі вітаннями. Можливо, це наш листоноша — палкий прихильник ідей ДПУ і перестарався з відведеною «порцією» на кожну поштову скриньку? Можливо, доки ми досягали цих самих успіхів на роботі, наш величезний будинок більшістю голосів став асоційованим членом клубу підтримки ДПУ? А може, все значно простіше: кандидати-демократи привітали нас із запасом на наступну чотирирічну каденцію — у разі обрання їм буде не до «уваги». За традицією...

Якщо «хід моїх думок правильний», насмілюся нагадати, що моя родина недоодержала листівку (1 примірник) і чекає ваших найсердечніших побажань з нагоди 8 Березня (4 примірники). 23 лютого в скриньку не зазираємо — можете не витрачатись.

Старт «догори» надихає кандидатів — від блоку до окремо взятого мажоритариста — на тотальну творчість. Тим часом, той, хто видає «на-гора», сіє хліб чи «добре і вічне», чекає не барвистих листівок і найщиріших слів, а таких законів і справ, після яких і собі захочеться дивитися вгору, а не опускати очі відчаю долу. Саме успіхів у цій творчості бажаємо вам, потенційні наші обранці.

З повагою від імені електорату

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Не так усе вже й сумно

ОСТАННІЙ пленум Вищого арбітражного суду України розглянув питання щодо діяльності арбітражних судів України в 1997 році та практики розгляду господарських спорів за участю органів прокуратури, МВС, СБУ, Держподаткадміністрації, Держмитслужби, КРУ, а також затвердив роз'яснення президії Вищого арбітражного суду України з питань практики застосування законодавства.

З доповіддю виступив голова Вищого арбітражного суду України Дмитро Притика.

Зокрема, він зазначив, що, маючи окреме фінансово-ресурсне забезпечення та за рахунок власних сил і можливостей займаючись добором, підготовкою та навчанням суддівських кадрів, арбітражні суди на чолі з Вищим арбітражним судом України є, по суті, окремою, самостійною гілкою судової влади з притаманними тільки їй особливостями.

1997 рік був позначений значною активізацією діяльності всієї системи арбітражного судочинства, зумовленою збільшенням числа звернень суб'єктів господарювання за захистом своїх прав в судовому порядку.

Внесок арбітражних судів у зміцнення законності в Україні був високо оцінений державою. Так, минулого року за високу професійність чотирьом працівникам системи арбітражних судів України указом Президента присвоєно звання «Заслужений юрист України».

Аналіз динаміки та структури вирішених спорів, а також матеріалів розглянутих судами справ свідчить про те, що основними чинниками, які призвели до правопорушень в економічній сфері, залишаються нестабільність економічної ситуації в країні та неадекватність нормативної бази тим змінам, що в ній відбуваються.

Кількість і характер вирішених спорів зумовлюють не лише позитивні зрушення в економіці, а й негативні зміни.

За рішенням арбітражних судів до господарського обороту повернуто 2,2 млрд. гривень.

Уперше за останні роки відбулося значне збільшення кількості спорів, пов'язаних з укладанням, зміною, розірванням договорів та визнанням їх недійсними.

Збільшилося надходження й розгляд вимог щодо визнання недійсними актів ненормативного характеру.

Не втрачають своєї актуальності справи про банкрутство.

Важке фінансове становище арбітражних судів обіцяє в поточному році ще більше погіршитися у зв'язку з недостатнім виділенням державою коштів на їх утримання.

На думку Дмитра Притики, становище, в яке потрапили арбітражні суди сьогодні, не можна розцінити інакше, як спробу втрутитися та здійснити тиск на судову владу, паралізувавши здійснення правосуддя в економічній сфері.

Незважаючи на цей фактор, а також велике навантаження та складність і резонансність питань, які довелося вирішувати арбітражним суддям торік, абсолютна більшість спорів вирішена згідно із законом та на підставі повноти й об'єктивності досліджень фактичних обставин і доказів.

Регіон: політичний спектр

СЛАВУ одного з найбільш політизованих регіонів Донеччина виправдовує на всі сто відсотків. І найбільші за кількістю членів організації —Комуністична, Ліберальна партії і Партія праці —своїм народженням (чи відродженням) зобов'язані Донбасу. Але мова сьогодні не про довгожителів політичного небосхилу. Адже за останні два місяці і тижня не мине, аби в регіоні не пролунало: «Є така партія!».

Партії йдуть!

Місцеві політики збираються воювати за мандати не умінням, а числом

Знайомі незнайомі

Зірка Партії мусульман України зійшла на сході. Мети створення організації голова партії Рашид Брагін не приховує: проведення «своїх» депутатів до парламенту. Це чи не перша спроба об'єднати національні меншини в Донбасі. Крок, варто віддати належне, далекоглядний: громадян, які сповідують іслам, в Україні півтора мільйона. А здатності ісламської ідеї згуртувати прихильників, можна тільки позаздрити.

Уперше за п'ять років існування Ліберальна партія України утворила блок із Партією праці.

— Це буде жорсткий блок, — заявив на обласній партійній конференції голова ЛПУ Володимир Щербань, —із єдиними передвиборними штабами в округах і єдиним центром. Не виключено, що і в подальшому у Верховній Раді робота не поділятиметься.

Додати до ліберальної ідеї і трохи трудового шарму Володимир Щербань прагнув давно і свого часу навіть настійливо пропонував перейменувати партію на ліберально-трудову. Тоді більшість однодумців висловилися проти. Насамперед через неблагозвучність нової абревіатури — ЛТП. Тепер союз трудовиків і лібералів примножить шанси різних партій, акції яких в області за останній рік підупали.

Завоювати шахтарський електорат — мрія будь-якої сили. Спокусившись заманливою перспективою, голова ЦК профспілки працівників вугільної промисловості Віктор Держак замахнувся було на створення власної партії, мовляв, інтереси гірників у парламенті представляють лічені депутати. Врешті-решт найчисленніша профспілка гірників разом з Громадянським конгресом України (його «історична батьківщина» — теж Донбас), «чорнобильцями» і «афганцями» утворила об'єднання «Трудова Україна». Формально електорат обчислюється мільйонами громадян, але у великій політиці — своя математика.

Старі пісні про головне

Здавалося б, ще зовсім недавно одного погляду на політичну регіональну палітру було достатньо, аби з розчаруванням констатувати: вакансій немає. Але щойно пролунав сигнал до старту передвиборної гонки, як нові організації почали множитися зі швидкістю, що мимоволі наштовхує на думку: своє практичне застосування досліди з клонування таки знайшли. Програми партій схожі між собою, наче близнюки. В інтерв'ю місцевій газеті голова правління обласної організації Партії національно-економічного розвитку України Рена Федорчук стверджує, що в партії вже 23 тисячі членів, а на Донеччині — 44 первинні організації. Зауважте: перший з'їзд відбувся 5 листопада. Причому в своїй переконаності, що виборець тільки й чекає слушної нагоди, щоб вступити до новоствореної організації, згадана партія не поодинока.

Упадає у вічі ще один аспект політичної боротьби в регіоні. Перефразувавши відому приказку, сформулювати його можна так: де два керівники — там три партії. По-перше, не полишають спроб реалізувати себе в регіоні колишні його перші особи — Володимир Щербань і Сергій Поляков. Перший вже встиг зробити непогану політичну кар'єру, другий — очолив обласну організацію «Громади» відносно недавно.

По-друге, політична стезя не є прерогативною лише керівників з префіксом «екс». Непоодинокі випадки, коли державні мужі, по горло завантажені основною роботою, звалюють на свої плечі ще й тягар партійних справ.

Обласну організацію Народно-демократичної партії очолює заступник глави облдержадміністрації Сергій Третьяков, а Аграрної партії — його колега Віктор Слаута. Крісло заступника з питань сільського господарства буквально «прив'язане» до партійної посади: попередник — Григорій Омеляненко теж поєднав перше і друге. Заступник голови облради Олег Рибаков давно і не без успіху керує соціалістами області. Маріупольський міський голова і народний депутат Михайло Поживанов став одним із ініціаторів створення й увійшов до першої «п'ятірки» списку партії «Реформи і порядок». Не пасе задніх у передвиборному списку «Трудової України» заступник голови облдержадміністрації Владислав Теличко.

Тож нещодавнє обрання ще одного заступника голови облдержадміністрації — Валерія Коновалюка — головою «Народно-патріотичного союзу Донбасу» несподіванкою не виявилося. До патріотів зарахували себе обласні організації ТСОУ, ветерани Афганістану, Кальміуська паланка Українського козацтва, громадський фонд соціальної адаптації і професійної переорієнтації колишніх військовослужбовців тощо, які йтимуть на вибори під гаслом «За розвиток Донбасу, за розвиток —регіонів».

До речі, про регіони. Довше за всіх партійний нейтралітет тримав донецький міський голова Володимир Рибак, у якого репутація грамотного господарника і людини, незалежної від перипетій високої політики. Тому заснування ним Партії регіонального відродження України певна частина земляків сприйняла без захвату.

— Переді мною постало питання: або продовжувати працювати на низовому рівні, або вступити до якоїсь партії, щоб мати більше можливостей вирішувати проблеми регіону. Я пішов третім шляхом — через створення власної партії, — пояснив Володимир Рибак.

У списку цієї «центристської партії з лівим ухилом», як ніде багато донечан, зокрема прізвище народного депутата України Юрія Болдирєва, напередодні виключеного з лав Громадянського конгресу. Допомогти організації здійснити карколомний стрибок до парламенту, схоже, було покликане й ім'я олімпійського чемпіона Сергія Бубки. Але рекордсмен в стрибках з жердиною Сергій Бубка звернувся із проханням виключити його прізвище з списку партії. Своє рішення спортсмен пояснив тим, що не сказав ще свого останнього слова в легкій атлетиці.

Партквиток полегшує кар'єру

Повальне захоплення політикою — наслідок дії нового виборчого закону, за яким у непартійних кандидатів рівно вдвічі менше шансів бути обраними. Хочеш не хочеш, а мусиш мати партійну книжечку. Прагнення потрапити до перших рядків списку штовхає амбітних керівників створювати й очолювати партії самим.

На минулих виборах кандидатом у депутати висунули директора комбінату побутового обслуговування. На запитання: «Чому ви прагнете стати депутатом?» — він відповів: «Тому що в парламенті немає представника сфери сервісу». Жарти жартами, але бажання мати «свою» людину у Верховній Раді виносить на гребінь десятки політичних організацій, назви яких не завчить і найсумлінніший виборець.

Побіжний аналіз новонароджених програм свідчить, що більшість із партій тяжіє до «лівих». Змагатися з комуністами і соціалістами на місцевому рівні новачкам не під силу, але скористатися настроями народу, який прагне соціальної справедливості, не гріх.

Політичний «зорепад» у Донбасі — ще й наслідок неуваги, прихованої і відвертої, отих київських політиків, які в мешканцях області бачать лише одну десяту електорату України. У відповідь на це місцеві лідери не полишають надій заявити про себе, об'єднавши однодумців за професійною, національною чи географічною ознакою. Зрештою, коли політична каша вариться в столиці, а наслідки її розхльобувати доводиться в провінції, рано чи пізно виникає нестримне бажання опинитися поближче до державної «кухні».

Ліна КУЩ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про систему оподаткування»

Верховна Рада України **постановляє:**

Перше речення частини третьої статті 2 Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997р., № 16, ст.119, № 22, ст.159) замінити двома реченнями такого змісту:

«Державні цільові фонди включаються до Державного бюджету України, крім Пенсійного фонду України та Фонду соціального страхування України. При цьому збір на обов`язкове соціальне страхування, визначений від об`єкта оподаткування для працюючих інвалідів, у повному обсязі зараховується до Фонду України соціального захисту інвалідів».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 січня 1998 року.
№ 19/98-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Словацької Республіки про взаємне працевлаштування громадян

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Урядом України та Урядом Словацької Республіки про взаємне працевлаштування громадян, підписану 7 березня 1997 року в м. Ужгороді, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
4 лютого 1998 року.
№ 79/98-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Соціалістичної Республіки В'єтнам про взаємне працевлаштування громадян та їх соціальний захист

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Урядом України і Урядом Соціалістичної Республіки В'єтнам про взаємне працевлаштування громадян та їх соціальний захист, підписану 8 квітня 1996 року у м. Ханой, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
4 лютого 1998 року.
№ 79/98-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні

Верховна Рада України **постановляє:**

Рамкову угоду між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні, підписану 20 листопада 1997 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
4 лютого 1998 року.
№ 80/98-ВР.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

За загадкових обставин

обірвалося життя 58-річного голови Фрунзівської районної ради народних депутатів Миколи Гогулинського, який нещодавно очолював і райдержадміністрацію. Його знайшли вранці повішеним у саду за селом Перехрестовим, де він тривалий час очолював одне з кращих господарств області. Найперша версія — самогубство, адже в кишені небіжчика знайдено написану начебто рукою М. Гогулинського записку. Однак обставини смерті голови райради ще вивчає компетентні органи.

Наш спільний біль

Райський куточок у морі страждань

СЕРГІЙКА мама сюди привезла з Херсона. Унаслідок пологової травми у дитини такі судоми, що дивитися болісно. Стояти не може. Ніяких жувальних, ковтальних рефлексів. У пошуках лікування об'їздили майже всю Україну. Добра людина порадила: вирушайте до Миколаєва. Там є Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів. «Надія» називається.

У розкішному холі «Надії» почула я багато гірких розповідей про тяжкі недуги дітей-інвалідів і поневіряння їхніх мам. Вишукана обстановка центру ніби хоче заспокоїти кожного, хто сюди входить. Велюрові дивани, крісла. М'яке світло люстри. Ледве чути дзюрчання міні-фонтанчика серед химерних рослин. Все відволікає від гірких дум. Мами кажуть, що доки в групах педагоги, спеціалісти займаються з їх маленькими бідолажками, вони тут три години відпочивають. Обмінюються думками, методикою соціальної допомоги своїм дітям, про яку дізналися в центрі. Просто розмовляють. Адже у мами дитини-інваліда коло спілкування також звужується. Краса, комфортність, раціональність обстановки в центрі — свого роду психотерапія: підносить настрій, вселяє надію. А там у групах спеціалісти за три години намагаються надати дитині максимум реабілітаційної допомоги, соціальних навичок.

Найбільше — 80 із 100 — маленьких пацієнтів центру хворіють на дитячий церебральний параліч —ДЦП, частина — хворобу Дауна. Різні хвороби головного мозку, спинно-мозкові травми, порушення опорно-рухового апарата, мови, недорозвинутість, а подекуди і атрофованість м'язів, що уражають людину, буває, ще в утробі матері, — не перелічити.

За що і чому «падають» вони на нещасну голову дитини? Як каже лікар-педіатр центру В. Головіна, причин багато: наша дика неосвіченість, коли подружжя, що бере шлюб, нерідко соромиться, а частіше вважає необов'язковим поцікавитися серйозно спадковістю, станом здоров'я одне одного. Наркоманія, алкоголізм, злидні, стреси, недокрів'я, неповноцінне харчування, що зростають у суспільстві, погіршення екології, що спостерігається рік у рік та інші біди збільшують патологію народжуваності... Медики лише 20% новонароджених в Україні визнають здоровими. Решта має різний ступінь відхилень від медичної норми.

На Миколаївщині — 56.210 інвалідів, з них 3670 —діти-інваліди. У Миколаєві таких — 1200. Навряд чи у найближчі десятиріччя їх стане менше. Мама однієї дівчинки-інваліда висловила загальний біль своїх друзів по нещастю: «Що буде з нашими дітьми після нашої смерті? Так хочеться, щоб моя дочка здобула право на життя, а я, її мати, — право на спокійну смерть».

Ася ВИНОГРАДОВА.

На знімках: у центрі соціальної реабілітації «Надія».

Фото Олександра КРЕМКА.

А на подяку — живі квіти

У родині Елеонори Вікторівни Єгорової всі були медиками. Вона також обрала цей шлях. І тепер завідує інфарктним відділенням обласної лікарні швидкої допомоги. Проте не лише любов до медицини передалася доньці від батьків. Бабуся й мама Елеонори Вікторівни часто вишивали різноманітні сюжети, портрети й пейзажі. Не обминуло це захоплення і її. Ось уже майже три роки Елеонора Вікторівна лікує не лише тіло людини, а й душу.

— Вишивання картин допомагає мені поповнювати запас життєвої енергії, такої потрібної в моїй професії, —каже лікар-художниця.

Виставка Елеонори Вікторівни Єгорової, що склала тридцять картин, називалася «Радість життя». Вернісаж привабив багатьох відвідувачів, серед яких були пацієнти, врятовані Єгоровою.

На знімку: Е. Єгорова.

Фото Анатолія КРАСНОЖОНА.

Дніпропетровськ.

Транспорт

Автомобілісти об'єднуються

Нещодавно в Україні з'явилася нова громадська організація — Всеукраїнська асоціація автомобільних перевізників (ВААП). Її очолив колишній заступник міністра транспорту Віталій Рева, який до того багато років працював директором департаменту автомобільного транспорту.

Головна мета асоціації — координація та об'єднання зусиль для захисту загальних економічних, виробничо-технічних та соціальних інтересів транспортників. Членство в асоціації добровільне, до неї можуть увійти будь-які суб'єкти підприємницької діяльності (незалежно від форми власності), які мають ліцензії на здійснення внутрішніх або міжнародних пасажирських та вантажних перевезень. Членами асоціації можуть бути також виробники вітчизняної автомобільної техніки, науково-дослідницькі організації та страхові компанії, які працюють в цій галузі. Сьогодні асоціація об'єднує представників 17 регіонів України.

Аркадій СОКОЛОВСЬКИЙ, прес-центр Мінтрансу України.

ТЕ ТВОЄ, ЩО ТИ ДАЄШ

У Сашка Голоднюка з Могилева-Подільського — меткий розум та світла голова. Хлопець удатний до науки, схоплює її на льоту із невтолимою жагою. Та долею судилося нелегке випробування — від народження хворіє на дитячий церебральний параліч. Самотужки ходити не може. Навіть до школи (Сашкові пішов тринадцятий рік) його носили на руках. Пізніше пересів у інвалідний візок, але де там! Той недосконалий механізм не витримав і кількох тижнів. Пристойний коштує чималих грошей, і батьки, попри всі бажання, придбати б такий не змогли.

— Ніколи нічого в житті не просили. Усе своїми силами. А тут і руки опустилися, — скрушно зітхає мати Сашка Ганна Михайлівна. — Але ж то дитина... Її в чотирьох стінах не втримаєш... Й сама не вірила в успіх свого зачину, але надіслала до редакції улюбленої газети «Сільські вісті» щирого листа. Розповіла про все зі сльозами над кожним рядком...

Цей позначений людським горем лист редакція переадресувала своїм давнім компаньйонам з Української аграрної біржі та промислово-фінансового концерну «Славутич». У голови біржового комітету та ради директорів Богдана Губського послання знайшло не лише співчуття (ним, переважно, у таких випадках і обмежуються), але й конкретну дію.

— Це не перший наш добродійний вчинок, — розповів пан Богдан, — і аж ніяк не останній. Ми не прихильники загальних акцій, а волієм, хоча і в менших масштабах, але допомогти конкретним людям. Нехай комусь одному, нехай двом...

Мрія Сашка збулася — з рук Богдана Губського він отримав новесенького німецького інвалідного візка. Утирала і радісні, і водночас гіркі сльози мати хлопчика. Він і сам довго не міг повірити в реальність цього дорогого подарунка, поки не випробував його сам.

Роман КЛИМ.

Вінницька область.

Фото Владислава НЕГРЕБЕЦЬКОГО.

Курорти

Велика Ялта мріє про великі гроші

ЗА ПОВІДОМЛЕННЯМ прес-служби уряду, майже 4 мільярди гривень буде направлено на виконання комплексної програми соціально-економічного розвитку Великої Ялти, затвердженої Кабінетом міністрів України.

Програма передбачає економічні, майнові, організаційні заходи для стабілізації та поліпшення соціально-економічного стану Великої Ялти, підвищення конкурентоспроможності курорту. Вона орієнтована насамперед на реалізацію державних інтересів у регіоні і обіцяє істотну державну підтримку — фінансове забезпечення, кредитні та податкові пільги.

Поетапне виконання програми розраховано на період до 2010 року. Обсяги 3—4-річного фінансування становитимуть понад 700 млн. гривень. (На жаль, ані бюджетом Криму, ані «фінансовою конституцією» України ці асигнування не передбачені). За цей час мають бути створені економічні умови для збереження і відтворення цього унікального курортно-рекреаційного комплексу. Розробляється особлива система збору податків для оздоровниць регіону, створюється єдина система управління курортним комплексом.

Виконання програми дозволить приймати тут майже 3 мільйони відпочивальників на рік, знизити рівень безробіття, забезпечити регіон водними і енергетичними ресурсами в повному обсязі.

— Документ з'явився не в кращі для Ялти часи, —зауважив секретар міськради Олександр Калюсь. Місто вже сьогодні потребує коштів: насамперед необхідно реконструювати головний каналізаційний колектор, завершити роботу із збільшення пропускних можливостей водоочисної станції. Зруйнованим простояв увесь сезон пляж супереготелю «Ялта»... Є загроза взагалі залишитися без пляжів, якщо терміново не зробити їх підсипку. Гинуть унікальні південнобережні парки, негайної реконструкції потребує театр імені А. Чехова.

Попри всілякі негаразди, тут не сидять склавши руки: залучили інвесторів для відновлення загальнокурортного плавального басейну, працюють над інноваційними проектами з ресурсозбереження, створюють базу зимового відпочинку і спорту на Ай-Петрі, розширюють мережу плавальних басейнів і саун, підвищують комфортабельність житлових корпусів. Це дозволить перетворити «перлину курортів України» на місце цілорічного відпочинку. Є готові проекти, підрядники, які очікують урядових гарантій і грошей.

А минулого літа, за даними управління курортів, торгівлі і сфери послуг міськради, місто відвідали (з путівками і без) майже мільйон «сонцепоклонників». Щоправда, термін перебування курортників на санаторному ліжку продовжує скорочуватися: зазвичай 24-денну путівку ділять на двох і на трьох. Але неорганізовані відпочивальники, так звані «дикуни», набагато оживляють торгівлю, транспорт, громадське харчування, екскурсійну сферу, приносять мільйони гривень. Підвищується сума зібраних податків.

На жаль, ялтинцям з цього багато не перепадає: із залишеної місту-курорту частини прибутків отримали майже 7,5 мільйона гривень і ще дещицю у вигляді взаєморозрахунків. Та навіть за таких умов вдається активно розширювати обсяг послуг, впроваджувати нові, нетрадиційні методи лікування...

Чимало оздоровниць, окрім таких, як «Місхор», «Лівадія», «Ай-Петрі», «Соснова роща», використовуються неефективно — два-три місяці на рік. Приміром, Міністерство охорони здоров'я України свої санаторії належним чином не експлуатує і не наважується заможнішим господарям передати. Не платять жодних податків, бо стоять порожні майже весь рік, і військові санаторно-курортні заклади. До речі, їх звільнено від низки податків (зокрема, на землю, 60 відсотків від якого за законом мають зараховуватися до місцевих бюджетів). У скрутний для держави час під різними

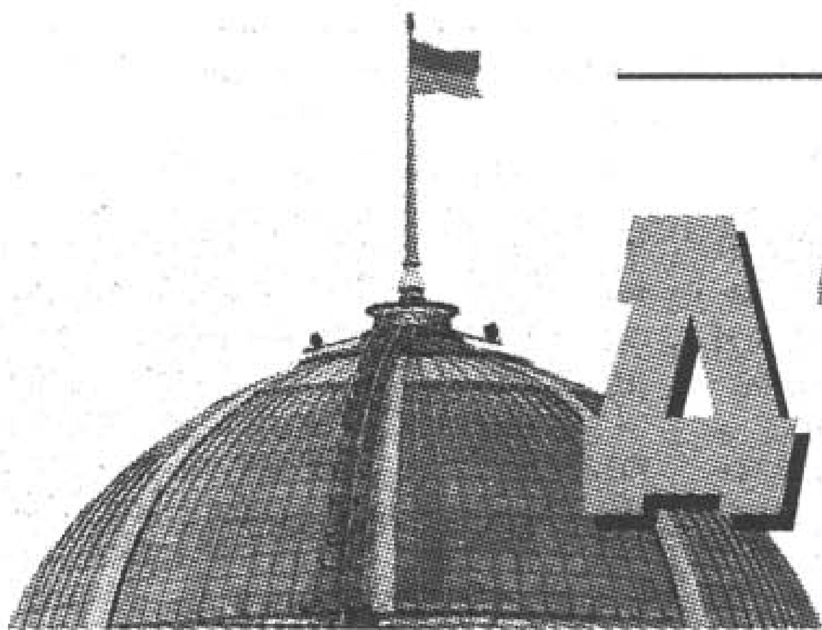

приводами від податків звільняють курортні заклади найвищих владних структур. «Міни» під бюджет закладають насамперед Мінохоронздоров'я, Міноборони, Кабмін, навіть Верховна Рада Криму та України. Таких «пільговиків» у Ялті аж 63, і багато хто з них займається успішною комерційною діяльністю.

Спільна думка всіх керівників оздоровниць, готелів, кемпінгів, інших курортних об'єктів Південного берега: час позбутися паралелізму, неузгодженості й нескоординованості дій численних контролюючих органів Криму, Ялти, Києва, пік перевірок яких припадає, зрозуміло, на розпал курортного сезону. Час подбати про розвиток рекреаційного господарства й законодавцям — ухвалити закон про курорти.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь—Ялта.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

№ 25 (1775) ♦ Вівторок, 10 лютого 1998 року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: ДЕВ`ЯТА СЕСІЯ – ХРОНІКА ЗАКОНОТВОРЕННЯ

Нелегким виявився перший пленарний день дев`ятої, заключної сесії Верховної Ради України нинішнього скликання. Народні депутати 3 лютого привезли до сесійного залу не тільки живі враження і настрої безпосередньо з виборчих округів, але й нагромадили чимало законотворчих і політичних проблем, які вимагають свого вирішення.

Верховна Рада прийняла постанову про порядок висвітлення роботи дев`ятої сесії, в якій в основному закріпила існуючу практику висвітлення і доповнила її деякими елементами, зокрема новими теле- та радіопрограмами «Твій вибір», для інформування населення про нове виборче законодавство та хід виборчої кампанії і виборів у березні 1998 року. Схвалено Календарний план роботи сесії, затверджено її порядок денний.

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз нагадав присутнім, що 3 лютого — день завершення Сталінградської битви. Зал тепло привітав всіх учасників Великої Вітчизняної війни, всіх ветеранів.

Далі було оголошено цілий ряд депутатських запитів і заяв, в тому числі і таких, що вимагали негайної реакції залу. Так, Комітету з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування дано доручення терміново підготувати звернення до Президента з приводу грубого порушення конституційних норм і законності при вирішенні питань, що виникли в Ялтинській міськраді. Генеральній прокуратурі дано доручення негайно втрутитися в конфлікт у м. Ялті і забезпечити законне вирішення питання.

Сесія прийняла Постанову «Про грубі порушення законодавства України щодо обставин закриття газети «Правда Украины».

Голова Комітету у закордонних справах і зв`язках з СНД Борис Олійник доповів сесії про підсумки роботи делегації Верховної Ради України на Парламентській асамблеї Ради Європи.

Народні депутати розглянули проект Закону України про місцеві податки і збори і відправили його на доопрацювання.

У першому читанні прийнято проект Закону про внесення змін до Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року «Про прибутковий податок з громадян». Внесено зміни до Постанови Верховної Ради України «Про звіт Фонду державного майна України про роботу протягом жовтня-грудня 1996 року та січня—вересня 1997 року».

Сесія прийняла ряд інших документів з питань державного життя.

Після оголошення депутатських запитів і заяв 4 лютого Верховна Рада України повернулася до розглянутого напередодні питання щодо ситуації навколо Ялтинської міської Ради.

З інформацією щодо дій правоохоронних органів у м. Ялта виступив міністр внутрішніх справ України Юрій Кравченко. Він же відповів на запитання, в яких народні депутати піддавали сумніву окремі його твердження. Міністр спростував інформацію про участь працівників відомства у ситуації навколо газети «Правда Украины». Все ж деякі народні депутати не позбулися переконання в тому, що правоохоронні органи були протиправно втягнуті до незаконних дій. Голова Верховної Ради змушений був звернутися персонально до міністра з проханням не піддаватися, якщо хтось примушує його робити кроки, які виходять за межі Конституції, закону.

Прийнято постанову про Комісію у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр.

Далі сесія розглянула подані Президентом України пропозиції щодо кандидатур для призначення на посаду членів Центральної виборчої комісії і вирішила провести голосування 5 лютого перед початком пленарного засідання.

Після обговорення було вирішено перенести на пізніше розгляд ряду проектів законів. Зокрема, про політичні партії в Україні (поданого на третє читання), про залучення до Держбюджету України на 1998 рік амортизаційних відрахувань, про внесення змін до Закону «Про оренду державного майна» та до ст.8 Закону про оподаткування прибутку підприємств, «Про перелік об`єктів права державної власності, що не підлягають приватизації». Проголосовано поправки до Закону «Про Фонд державного майна України».

Сесія внесла зміни і доповнення до законів «Про підприємства в Україні» та до Кодексу України про адміністративні правопорушення (статті 188-8, 244-7 стосовно працівників Держстандарту).

Відбулося друге постатейне читання законопроектів про Національну програму інформатизації, про концепцію та завдання програми. Закони прийнято. Затверджено Положення про Консультативну раду з питань інформатизації при Верховній Раді України.

Верховна Рада ратифікувала Угоду між урядом України та урядом Словацької Республіки про взаємне працевлаштування громадян, Угоду між урядом України та урядом Соціалістичної Республіки В`єтнам про взаємне працевлаштування громадян та їх соціальний захист, Рамкову Угоду між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні.

5 лютого перед початком пленарного засідання відбулося таємне голосування кандидатур на посаду членів Центральної виборчої комісії. Як повідомив пізніше заступник голови Лічильної комісії Михайло Павловський, жоден з претендентів не набрав необхідної кількості голосів.

А відразу після оголошення депутатських запитів та заяв Верховна Рада повернулася до ситуації в Ялті і прийняла звернення до Президента України у зв`язку з його Указом від 30 січня 1998 року, що суперечить Конституційним положенням. Верховна Рада запропонувала Президенту скасувати пункт 1 Указу «Про забезпечення керованості місцевими органами влади у м. Ялті та нормалізації життєдіяльності міста».

Розглянуто пропозиції Президента до Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про телебачення і радіомовлення». У ході голосування зал не зміг подолати вето, а підтримав проект комітету, в якому зауваження Президента частково враховані.

Далі Верховна Рада знову повернулася до проекту Закону про Державну програму приватизації (на 1998 рік). Але, як і при попередніх розглядах, думки розійшлися і у підсумку законопроект був відправлений на доопрацювання.

У третьому читанні сесія розглянула проект Закону про політичні партії в Україні, проте і цього разу позитивне рішення не було прийнято. Питання знято з розгляду.

Вечірнє засідання почалося розглядом у другому читанні проекту Закону про залучення до державного бюджету України на 1998 рік амортизаційних відрахувань, пропозицій щодо внесення змін до Закону «Про оренду державного майна» та до статті 8 Закону «Про оподаткування прибутку підприємств». Це був пошук додаткових коштів для підтримки ряду провідних галузей, в т. ч. вугільної, енергетичної, аграрної. Дискусія виявилася досить бурхливою. Завершення розгляду питання перенесено на 10-те лютого.

Внесено зміни та доповнення до законів «Про прибутковий податок з громадян», «Про державну податкову службу в Україні» та до Кримінально-процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України у зв`язку з утворенням податкової міліції.

6 лютого пленарне засідання розпочалося без оголошення заяв і депутатської розминки. Верховна Рада відразу ж приступила до розгляду двох важливих законів, до яких свої пропозиції подав Президент України. Це Закон «Про порядок проведення виборів депутатів міської, районних у місті Києві рад та міського голови у місті Києві» та Закон «Про вибори депутатів Автономної Республіки Крим».

Дискусія набула гостроти при обговоренні кожного закону і пропозицій до них. Документи і думку Комітету з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування та відповіді на запитання чітко виклав голова комітету Олександр Стешенко. І все ж деякі процедурні моменти вимагали додаткової роботи. Голосування по обох документах, що мають бути доопрацьовані, перенесено на вівторок наступного тижня. Прийнято постанову про призначення дня виборів у м. Києві, які мають відбутися 29 березня ц. р.

На доповідь голови тимчасової слідчої комісії Євгена Жовтяка Верховна Рада прийняла Постанову за наслідками перевірки обставин створення, діяльності та банкрутства україно-американського СП «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод». Внесено зміни до деяких законодавчих актів україни щодо виробництва, торгівлі та оподаткування алкогольних напоїв, зокрема норма, за якою алкогольними вважаються напої, що мають 1,2 відсотка алкоголю.

Сесія відхилила проект Закону про внесення змін до ст.4 Закону «Про індексацію грошових доходів населення», поданий Кабінетом Міністрів.

Ратифіковано Договір до Енергетичної Хартії та Протокол до Енергетичної Хартії з питань енергетичної ефективності і суміжних екологічних аспектів.

Верховна Рада прийняла Заяву, в якій висловила глибоку занепокоєність загостренням кризи в Перській затоці і закликала Раду Безпеки ООН, усе світове співтовариство вивести цю проблему на мирні рейки в інтересах міжнародної стабільності та безпеки.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Євген МАРЧУК: «Російський чинник ще довго залишатиметься для нас пріоритетним»

Замість післямови до ратифікації Верховною Радою договору про дружбу і співробітництво між Україною і Росією

Далекосяжна дія IV Універсалу

— Минуло вісімдесят років з того часу, як Центральна Рада своїм IV Універсалом проголосила нову державу на європейському континенті — Українську Народну Республіку. Але весна надії швидко від нас відійшла — ми на довгі десятиліття втратили свій суверенітет, свою державність. Чому так сталося, Євгене Кириловичу?

— Головних причин — кілька. І єдності нам бракувало, й армію розпустили, і реформи, особливо — земельну, належно не зуміли провести. Та й російський чинник спрацював проти нас. І всередині

країни, де більшовики зуміли своєю популістською пропагандою переманити під свої знамена більшість російськомовного пролетаріату, і зовні — більшовицька Росія (і не лише вона) пішла на нас війною. Та й підписавши мирний договір у Бресті-Литовському, настроїли проти себе країни Антанти.

Але саме поява IV Універсалу дала згодом, уже після поразки національно-визвольних змагань, добре підгрунтя для створення УРСР. І хоч була то багато в чому сурогатна державність, бо все за нас вирішували в Москві, саме існування УРСР дало нам змогу без воєнного конфлікту вийти з Союзу і створити власну державу. Отже, IV Універсал став предтечею української державності, відновленої 1991 року.

— Ратифікацію україно-російського договору зал Верховної Ради зустрів оплесками, так, як зустрічав Декларацію про незалежність. Однак у засобах масової інформації можна натрапити на різні думки політиків з приводу цього документа. Та й у лавах самих парламентаріїв немає одностайності. То все-таки, Євгене Кириловичу, чого ж більше містить у собі цей договір для нашої держави: «плюсів» чи «мінусів»?

— Справді, нам нерідко дорікають, що, мовляв, зробили багато поступок Росії. А декотрі навіть договорилися до того, що цей договір «веде до знищення незалежної України». Але так можуть мислити лише політично заангажовані люди, яких історія нічого не навчила і які не можуть тверезо сприймати нинішні реалії.

Тепер ситуація в Європі зовсім інша, ніж узимку 1918 року. І начебто не маємо зовнішньої загрози з боку сусідів. Та це аж ніяк не означає, що немає жодних проблем у стосунках з ними. Проблеми є. І, очевидно, будуть. Але неоформленість стосунків з Росією, як того потребують міжнародні правові норми, залишала умови якщо не для воєнної загрози, то, скажімо, для економічного шантажу з боку нашого сусіда. Тим паче, що в Росії є певні сили, яким вочевидь не до вподоби наша незалежність, які живуть ще у вчорашніх політичних реаліях.

Тому з ініціативи української сторони в договір внесено тезу про те, що обидві держави утримуються від економічного тиску. Свого часу я очолював постійну українську делегацію на переговорах з Росією, яка закладала основи цього договору, і добре знаю, як нелегко народжувалося кожне погоджене формулювання. Це положення внесене в документ заради саме наших національних інтересів. Бо, погодьтеся, ми аж ніяк не можемо чинити на Росію економічний тиск. Навіть за великого бажання. Так, якісь тимчасові проблеми можемо створювати. Але не більше.

Чи взяти те, що в договорі Україна й Росія фігурують як незалежні рівноправні держави. Хіба це не плюс для нас?

Як зупинити потік дезінформації

— Але наївно сподіватися, що Російська Дума на хвилі ейфорії українського парламенту відразу ратифікує договір. Схоже, що автоматизму в Москві не буде.

— Я також схиляюся до думки, що шлях до ратифікації договору Думою буде нелегкий. І різні заяви та зустрічі — а я брав участь майже у всіх раундах парламентських україно-російських переговорів — доволі виразно підтверджують мої побоювання. Ні, Дума все-таки ратифікує договір, адже в російському парламенті є не тільки Жириновський та йому подібні, які категорично відкидають договір (для них Україна — всього-на-всього «одна из нескольких губерний царской России»), а й тверезомислячі депутати. Але і вони доволі сильно дезінформовані стосовно сучасних українських проблем, до яких Росія має сентимент.

Візьмімо хоча б російськомовне населення в Україні. Чого тільки не прочитаєш про нього в російській пресі! І що шкіл з рідною мовою навчання для нього бракує, і що російськомовних телепередач не мають змоги дивитися, і що мало не силою його змушують спілкуватися... українською мовою. Не знаючи українських реалій, можна справді подумати, що ж там діється в Україні!

Проблеми в нас у цій сфері справді є — не заперечую. Але не в таких великих масштабах і викривлених формах, як про це пишуть і говорять у Росії. Та й породжені вони не політичною лінією нашої держави, а йдуть передусім від тяжкого економічного становища, в якому тепер перебуває Україна.

— Та згадаймо, в яких умовах живе сьогодні п'ятимільйонна українська діаспора на теренах Росії. Вона практично нічого не має для задоволення своїх національних духовно-культурних потреб. Ані шкіл, ані театрів, ані газет... Отож можемо пред'явити нашим сусідам значно більші претензії.

— Звісно, ці проблеми треба розв'язувати обопільно. Але робити вже після ратифікації договору, який, до речі, стане надійною основою для нашої подальшої плідної співпраці. І робити це через конкретні двосторонні угоди. Я про це відверто говорив і Світлані Іванівні Горячевій, яка очолює спільну україно-російську парламентську комісію з російського боку, й іншим російським депутатам, зокрема Миколі Івановичу Рижкову. Чи прислухаються вони до наших аргументів — невдовзі довідаємося.

Та коли Дума ратифікує договір з різними застереженнями, це істотно звузить параметри його дії, його позитивний потенціал. Якщо Дума зв'яже «великий» Договір з угодами по Чорноморському флоту, а, видно, наміри такі є, то вірогідність ратифікації значно зменшиться.

Отож, українська сторона має діяти, а не спочивати на лаврах. І насамперед допомогти Думі одержати ту чи іншу інформацію, так би мовити, з перших рук. Через російські засоби масової інформації, через наше посольство в Москві. А хоче дехто з російських політиків побачити на власні очі, що в нас робиться, нехай приїжджає. Та й для Верховної Ради ще вдосталь роботи. Потрібно продовжувати діалог у рамках спільної україно-російської комісії. Треба шукати те, що нас об'єднує, а не роз'єднує.

— І парламентські зв'язки, і міжурядові стосунки — це добре. Але є й засоби масової інформації, так звана четверта влада, яка істотно впливає на свідомість населення. Що, до речі, Росія активно робить на українських теренах. Та чи можемо ми впливати на російське суспільство, не маючи практично жодних засобів впливу?

— Я не згодний з вами. І ось чому. Ще будучи прем'єр-міністром, я одного разу попросив наше посольство в Російській Федерації зібрати вихідців з України, які працюють на високих посадах у сусідній державі. На рівні заступників міністрів, начальників главків, керівників великих комерційних структур... То коли вони зійшлися, забракло місця в залі. Усі ці люди виростали, а то й працювали в Україні, а батьки багатьох і досі тут живуть. І, звісно, хочуть, щоби відносини між нашими державами були не просто нормальні, а й дружні. Щоби ми підтримували одне одного, всіляко допомагали. Щоби міцніли і розвивалися економічні зв'язки.

Тепер є українські громади

і в Москві, і в інших великих містах Росії, мають свої культурні товариства, щось там намагаються робити. Але працюють вони малоефективно, на аматорському рівні. Можливо, і тому, що ми мало їм допомагаємо, частіше обходимося гаслами-закликами там, де треба чимось конкретним підсобити.

Та й маємо шукати своїх симпатиків серед російської творчої інтелігенції, в засобах масової інформації, у бізнесі, чим, по суті, ми взагалі не займаємося.

Певна річ, що поодинокі приклади політичної погоди не роблять. Має бути цілеспрямована, на державному рівні робота. І, як на мене, треба в системі виконавчої влади створити структуру, яка координуватиме наші політичні, економічні, культурні зусилля на російському напрямку. Можливо, це буде і не міністерство... Можливо, почати з управління в Кабміні. Але що така структура нам конче потрібна — факт незаперечний. Та й один з віце-прем'єрів має постійно працювати над проблемами наших взаємостосунків з Росією.

— У двосторонніх зв'язках між країнами слов'янського світу ми постійно ставимо наголос на традиційну дружбу між нашими народами, на давнє спільне коріння і таке інше. Але ті самі французи з німцями чи канадійці з американцями дбають передусім не про «непорушну дружбу» чи «вічну любов», а про взаємовигідне партнерство. Чи не час і нам у стосунках з Росією переходити на прагматичні рейки і не забивати людям голови старими ідеологічними штампами. І вести себе по-європейськи, дбаючи насамперед про національні, про державні інтереси.

— Думаю, що традиційна дружба, яка протягом багатьох років єднала наші народи, не завадить ані нам, ані росіянам. Бо допомагає підтримувати атмосферу довір'я.

Але наше взаємне добре ставлення має матеріалізуватися у конкретних справах, взаємовигідному співробітництві в економічній площині. І на державному рівні, і між окремими регіонами, між окремими корпораціями і підприємствами. Чи те саме створення спільних фінансово-промислових груп, про що ми вже стільки говоримо.

Ось хоча б такий приклад. Як відомо, Україна має проблему з фосфорними добривами. А в сусідів —величезні запаси апатитів, чи не найбільші у світі. Тим часом у нас простоюють виробничі потужності, де з апатитів можна виробляти фосфати. То чому не створити україно-російську фінансово-промислову групу і спільними зусиллями виробляти добрива, які тепер купуємо на Заході? І залучити до цієї групи російську й українську залізниці, бо віддаль між Кольським півостровом й Україною немала. І в такий спосіб спробувати розв'язати проблему залізничних тарифів, що відчутно «б'ють» по собівартості готової продукції.

Дружба дружбою, а гроші рахує кожен

— Бачите, Євгене Кириловичу, пропозицій і навіть проектів є немало. Та коли доходить до їх реалізації, все стає набагато складніше. Домогтися конкретних результатів дуже нелегко. Чому?

— Мені вже не раз доводилося чути з вуст представників великого російського бізнесу таке. Мовляв, як з вами, українцями, мати справу: в нас уже майже все перейшло у приватну чи акціонерну власність, а ви роками товчетеся на місці і ніяк не можете з'ясувати, що треба приватизувати, а чого не варто?

— Минулого місяця, на зустрічі українських, білоруських і російських підприємців у Москві, Аркадій Вольський висловив цікаву думку: «Нам треба навчитися працювати без урядів. Ні, я не хочу сказати, що урядові структури слід ліквідувати чи замінити. Треба навчитися працювати в умовах ринкової економіки. Бо якщо в усьому світі створюють великі фінансово-промислові групи — і їх сьогодні вже понад чотири тисячі, а між нашими трьома слов'янськими державами немає жодної — то це нонсенс». Справді, ми ніяк не можемо витягти ноги з минулого — без уряду ані кроку! Але чи потрібна власникові урядова вказівка? Є Конституція, є закони — ось і працюй, не оглядайся на високі кабінети. Адже капітал шукає ті місця, де менше бюрократичних перепон, де, зрештою можна взяти жирніший «шматок», одержати високі прибутки. То, можливо, ми постійно перебільшуємо жирність українського шматка для іноземних інвесторів, зокрема російських?

— Ні, не перебільшуємо. Але доволі відчутно дається взнаки незавершеність, невикінченість реформування нашої економіки. Бо те саме зволікання з приватизацією, по суті, блокує можливість створення спільних україно-російських фінансово-промислових груп. А тим часом у наших сусідів процес приватизації майже завершено — там уже почалася консолідація капіталу в різні підприємницькі структури. Тобто ми самі нерідко робимо такі кроки, які відлякують нашого потенційного російського партнера.

— Очевидно, для того, щоби на рівних співпрацювати з Росією в економічній сфері, треба бути самому економічно сильним. Притягальним щодо цього для нашої сусідки. Та коли по-

ки що таким похвалитися не можемо, маємо самі робити кроки назустріч, а не чекати, що хтось до нас піде на поклін.

— Саме так. Нагадаю, що після підписання у травні минулого року договору товарооборот з Росією не тільки не збільшився, а навпаки — зменшився. Торгова війна між нашими країнами загострилась. І причина відома —не було відповідних практичних кроків назустріч одна одній. Таке може статися і тепер, якщо не зробимо потрібних висновків з торішніх уроків.

І коли вже хочемо чогось домогтися, то маємо проявляти активності набагато більше, ніж наші сусіди. І якщо на наступних переговорах з росіянами покладемо на стіл, скажімо, 10—15 угод галузевого характеру, то нашим партнерам просто неможливо буде відмовчатися.

— Які угоди маєте на увазі?

— Про пенсійне забезпечення, про взаємну конвертацію документів про освіту, про стандартизацію продукції, про взаємодію у сфері науки, про обмін теле- і радіопрограмами та інформацію і т. ін.

Відчиняють тим, хто стукає

— Ми почали нашу розмову з уроків національно-визвольних змагань українського народу, зокрема IV Універсалу Центральної Ради, з їх проекцій на нинішні реалії. Один з тих уроків полягає в тому, що ніяк не можна нехтувати російський вектор нашої політики. І в зовнішній сфері, і у внутрішньому житті. Він впливав і впливає на Україну по-різному: і негативно, і позитивно. Але дія його беззаперечна. Чи не так?

— Російський чинник ще довго залишатиметься для нас пріоритетом номер один. Можна сказати, що попереду на нас очікує багато роботи для оптимізації наших стосунків з північним сусідом. Стосунків, які матимуть для України не менше значення, ніж зближення з НАТО чи Європейським співтовариством.

Маємо тверезо оцінювати нинішню ситуацію і власні можливості. На західному ринкові ніхто нас не чекає, та й ми самі поки що не маємо реальних шансів туди пробитися. Потрапити на ринки Росії й інших країн СНД нам набагато легше. Адже тільки «чхнула» наша сусідка з квотами і ПДВ на цукор та горілку, як у нас ситуація в цих галузях виробництва наблизилася до критичної.

Та й не варто — і небезпечно! — забувати, що Росія досі залишається наддержавою. Тому у великій політичній грі, як це вже траплялося не раз, НАТО чи ЄС відсунуть Україну на другий план, віддавши перевагу російському чинникові. Бо у розв'язанні проблем глобального характеру ми поки що не гравці. Тому маємо зняти із себе «бронзу величності», якою вже дехто встиг покритися, і провадити прагматичну політику там, де це нам під силу. Наприклад, на геополітичному просторі колишнього СРСР і Центральної Європи. А наявність сусідки, яка впливає на геополітичні процеси в усьому світі, можна використати з вигодою для українських інтересів.

— На останньому з'їзді СДПУ(о) ви, Євгене Кириловичу, обстоювали думку, що партія повинна чітко виявити свою опозиційність до існуючої влади. Чи означає це, що ви не підтримуєте нинішній стратегічний курс Президента у стосунках з Росією?

— Я стою на тому, що опозиційність до влади, в тому числі — і до президентської, не потребує обов'язкового неприйняття всіх без винятку її дій.

Безперечно, Леонід Кучма зробив цілий ряд позитивних кроків для розвитку українсько-російських стосунків. Але можна — і треба! — подивитися на все це з другого боку. Якою мірою своєчасними і вивіреними були ті чи інші дії, переговори і компроміси? Якою мірою стратегія і тактика дій Президента й уряду відповідала важливості цього напряму нашої політики? Чи не використовували ми у стосунках з Росією арифметику там, де потрібна була вища математика? Та й після підписання українсько-російського договору можна було вчинити на сусідку прагматичний «тиск» і раніше зняти з порядку денного «цукрову» та інші проблеми —не терпіти таких величезних збитків. Адже відчиняють тим, хто стукає в двері.

«Потепління» у стосунках наших держав останніми місяцями нібито вселяє оптимізм. Та не треба переходити тут до інших крайнощів. Перебільшувати можливий терміновий вплив позитивних зрушень у політичній площині на економічні процеси. Не слід чекати, що російський капітал просто-таки «рине» в Україну. По-перше, в Росії не так багато вільних капіталів. Вони здебільшого «зв'язані» на найближчі декілька років. І, по-друге, ризик інвестицій в Україну дуже високий. Тому російські підприємці почнуть вимагати різних гарантій від уряду. А це робитиме бізнес залежним від політичної ситуації в середині країни, яка нині дуже складна з огляду на кампанію виборів до Верховної Ради та президентську «гонку», яка, по суті, вже розпочалася.

Не треба переоцінювати і вплив поліпшення взаємовідносин між нашими країнами у політичній сфері на внутрішні процеси. Тільки зробив Б. Єльцин заяву про підтримку Президента Л. Кучми на наступних виборах, як зразу «гальванізувалися» сепаратистські настрої у Криму.

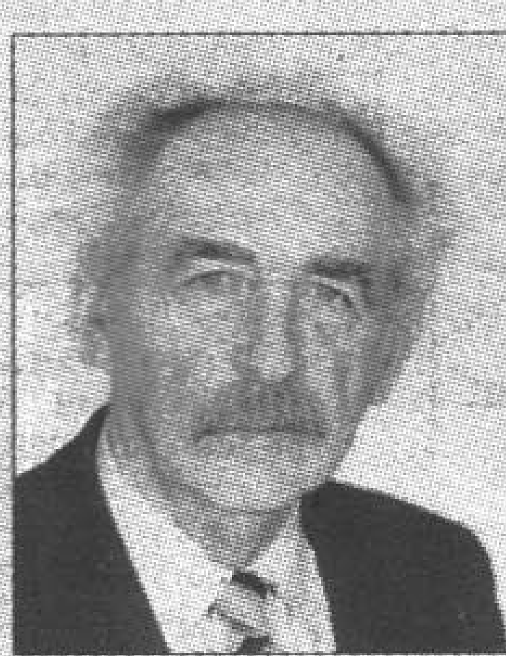
Тепер що стосується наших дій у Європі в контексті українсько-російських відносин. Щоб стати добрим політичним гравцем навіть регіонального рівня, треба поводитися «агресивніше». У доброму розумінні цього слова. А з якими серйозними ініціативами європейського рівня виступила Україна протягом останніх років? Було від сили дві-три. Але цього замало для такої великої країни.

Отже, структурної перебудови потребує не тільки вітчизняна економіка, а й політика. З провінційними заготовками на європейському рівні нема чого робити. Сказане цілком стосується і наших відносин з Росією. Це вже зовсім не та країна, яку ми начебто добре знали сім років тому. Там відбулося — і далі відбувається! — чимало якісно нових процесів, які треба вчасно помічати, аналізувати й використовувати з вигодою для себе.

У цьому саме і полягає мистецтво справжнього політика.

Розмову вели
Юрій КОРНЄВ,
Володимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Бідують люди, а кажуть, їх захищають

ВАЖКО живеться нині нашому народові. Матеріальне становище переважної більшості громадян не дає змоги задовольняти навіть фізіологічні потреби. Про це свідчить зниження тривалості життя, народжуваності, зростання смертності. В цій ситуації, як ніколи, має зростати роль соціального захисту співгромадян. І Верховна Рада, і уряд роблять у цьому плані чимало, але чи відчувають це громадяни?

Чи спрацьовують прийняті Верховною Радою законодавчі акти з соціального захисту населення? Не вдаючись до аналізу чи хоча б переліку прийнятих законів, наведу кілька фактів з життя виборців мого 407 Кам'янець-Подільського округу.

Ось переді мною заява пенсіонера, учасника війни М. Й. Левицького, який усе життя працював на важких роботах — спочатку на піднятті цілини, тоді на шахтах у Донбасі. Там його було травмовано, пролежав рік у лікарні, затим 15 років працював на Кам'янець-Подільському цементному заводі. Нині пенсіонер, отримує 49 грн., дружина — 37 грн., з них 36 забирають квартплата та комунальні послуги. Оскільки на ці гроші прожити неможливо, Михайло Йосипович 1994 року оформив патент і спробував торгувати. Але торгівлі не вийшло. У січні 1995 року тяжко захворів, його прооперували, розвинувся післяопераційний гострий тромбофлебіт, цукровий діабет, ускладнені стафілококовою інфекцією. Як каже Михайло Йосипович, він «гнив», на ринок не міг ходити. Та жити якось треба, і з його патентом часом виходила на базар дружина. Спродала все, що було: і нове, і старе. 1996 року міська рада видала йому, як пенсіонеру, безкоштовний патент на право торгівлі. Але він, недосвідчений у бізнесі, не знав, що потрібно робити внески до Пенсійного фонду. У квітні 1997 року знову попав до лікарні. В цей час прийшов виклик на суд за несплату 194 гривень до Пенсійного фонду. Де взялася така сума, так і не знає. Зароблені ж дружиною на ринку гроші усі пішли на ліки, бо жодної таблетки безкоштовно не отримав. Виявляється, в його звіті бухгалтер пдатковоі інспекції, побачивши малі суми заробітку, порадила ставити більші. А він, наївний, думаючи, що безкоштовний патент не оподатковується, не заперечував. А тепер з цієї суми нарахували 33,6% внеску до Пенсійного фонду. У серпні до Левицького зайшов судовиконавець і, побачивши його тяжко хворим, побажав одужати і пішов. Суд відбувся заочно. Присудили щомісяця вираховувати з пенсії 11 грн. Ось уже п'ять місяців Михайло Йосипович отримує не 49, а 38 грн. пенсії. Запитує, чи зможе до смерті розрахуватися, і просить допомогти повернути його пенсію.

А ось інший приклад. Заходить до мене 100-річний мешканець Кам'янця-Подільського, учасник трьох воєн Петро Іванович Миц. У нього немає коштів на ремонт власного будинку. Просить допомогти або ж повернути його заощадження, яких для цього цілком вистачає. Але хто це дозволить при нинішніх обмеженнях?

Згідно з законом «Про освіту» вчителі, що працюють у сільській місцевості та селищах міського типу, а також пенсіонери, які раніше працювали там педагогами і проживають у них постійно, мають пільги у платі за житло, опалення та освітлення. Проте постановою Кабінету міністрів від 06.06.97 р. № 538 «Про вдосконалення системи розрахунків за споживання природного газу», хоч окремі пільги щодо оплати комунальних послуг з ветеранів освіти та сільських учителів і не знято, але припинено, починаючи з 1.06.97 р., відпуск природного газу населенню без оплати. А як їм оплатити, коли за 1996—1997 роки вони зарплату та пенсії отримували з перебоями? Обласний відділ субсидій запропонував людям субсидії, але за умови, що вони відмовляться від коштів на оплату комунальних послуг на опалювальний сезон, а заборгованість (880 грн.) погасять протягом 24 місяців. Що залишалося робити, коли «Міськгаз» попередив: через 10 днів справу буде передано до суду для примусового стягнення боргів, а постачання газу припинять? Під тиском таких обставин вчителі-пенсіонери змушені були написати заяву про відмову від коштів на оплату комунальних послуг, але тепер мають щомісяця вносити по 44 грн. боргу з пенсії.

Ще один приклад. Звертається вчителька-пенсіонерка, інвалід Гранчак Лариса Йосипівна. Та пише не про себе, а про свою сестру, Сіваченко Зою Йосипівну, 1915 року народження. Зоя Йосипівна — ветеран праці з 50-річним стажем, працювати почала в 12 років. Пережила три голодомори. Скільки її праці в тім державнім майні, яке так легко приватизували спритні ділки! А їй дістався лише приватизаційний сертифікат, та й той змушена була продати, бо не було за що жити. Сьогоднішня її пенсія — 48 грн. І раптом — рак кісткового мозку. Заощадження з книжки не дають. І змушена Зоя Йосипівна у страшних муках чекати смерті, бо немає грошей на ліки, а її заощадження тим часом працюють на інших. Звертаючись до мене, Лариса Йосипівна не просить у держави грошей, а просить повернути сестрі її власні заощадження. Хто скаже, що вона не має рації? Має!

Держава повинна б захищати знедолених, а насправді виходить так, ніби вона веде наступ на їхні права.

Найжорстокішою карою з часів Стародавнього Риму вважалося осліплення. Незрячим нині живеться чи не найгірше. Шукаючи порятунку, вони об'єдналися в Товариство сліпих (УТОС). У Кам'янці-Подільському при УТОС із 1963 року діє ансамбль сопілкарів, якому 1995 року присвоєно звання народного і тоді ж переведено на професіональну основу. Унікальний ансамбль нині у скрутному становищі, з 1995 року не отримує зарплати і звертається до всіх по допомогу.

1989 року УТОС розпочав будівництво гуртожитку для малосімейних, а тепер не має змоги його завершити, оскільки сам на межі виживання.

До мене звернулася солістка ансамблю Л. О. Машталер. Її батько — інвалід війни, помер у 1991 році, мати —учасниця війни з мізерною пенсією. У цій сім'ї виросло п'ятеро дітей, двоє з них — інваліди. Як заявляє пані Машталер, її родина зараз перейшла на 4-разове харчування... на тиждень. На більше не вистачає. Про внесення якихось коштів у будівництво будинку не може бути й мови. І ось тепер, прочекавши у черзі 16 років, вона втратить останній шанс. З болем читаєш її звернення: «Я не лінива, працювала (коли була робота) у дві зміни, щоб хоч якось звести кінці з кінцями, а коли УТОС розпався, шукала роботу, де могла». Але кому потрібні підсліпуваті? Відмовило навіть товариство інвалідів.

«Тепер мало того, що ми власними силами маємо провести всі внутрішні роботи в тій недобудованій коробці, а ще й заплатити за те, що будувалося протягом 8 років, а це — 2—3 тисячі гривень. Якщо я не погоджуся, чергу анулюють і квартиру передадуть тим, хто може заплатити. Це мій крик, моя остання надія!»

Треба допомогти цим знедоленим людям, але куди я не звертався — немає грошей. Коли ж вони будуть?

Виборець С. М. Роженко уклав свого часу договір на змішане страхування «під весілля дочки». Їй нині 19 років, але взяти гроші з ощадкнижки не можна, бо дівчині немає... 80 років.

Цей же громадянин за декілька днів до виходу на пенсію отримав тяжку виробничу травму, пролежав чотири місяців в лікарні і, як застрахований, отримав компенсацію — 60 копійок!

Хто зробив нас винуватцями не нами заподіяних бід та поневірянь? Коли назвемо імена цих геростратів і хоч цим призупинимо подальше падіння?

Ще складніше з відшкодуванням збитків колишнім репресованим. У мене в окрузі було чимало жертв політичних репресій. Наприклад, Ф. Лізвинський —розстріляний, майно конфісковане (а це великий мурований дім, господарські будівлі, худоба, коні, інше майно). Тепер його син, ветеран праці з 40-річним стажем, із сім'єю з п'яти осіб проживає в однокімнатній квартирі, отримує пенсію 47 гривень. Неодноразові звертання до різних інстанцій фактично нічого не дали. Відповідно до пункту 12 Положення про порядок виплати грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості реабілітованим громадянам, якщо майно не збереглося, заявникові відшкодовується його вартість. Будівлі та майно не збереглися, за законом заявнику нарахували грошове відшкодування в розмірі 112 гривень, від чого він, звісно, відмовився. І попросив хоча б квартиру.... Згідно із статтею 6 закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні» він має право на першочергове отримання житла. Тож «куркульського» сина поставили на чергу під номером... 641. Зрозуміло, що квартири і онуки не діждуться.

З важкою головою йдеш з прийому виборців і сам собі не знаходиш відповіді. Чому справа соціального захисту населення у нас така заплутана? Чому стільки принижень і образ зазнає людина, коли їй доводиться звертатися по допомогу? Невже і справді ми є слухняними виконавцями чиєїсь жорстокої програми «Чим гірше, тим краще»? І хто наведе в нашій державі порядок, якщо не ми самі?

Наведемо. Мусимо навести.

Валентин ЯБЛОНСЬКИЙ,
народний депутат України, голова підкомітету з науки (фракція Народного Руху України).

Боротьба буде напруженою

У дев'ятьох виборчих мажоритарних округах Запорізької області зареєстровано кандидатами в народні депутати 184 чоловіки. Особливо напруженою обіцяє бути боротьба в обласному центрі, де на старт у чотирьох виборчих округах вийшли від 16 до 27 претендентів. Найменший «конкурс» у сільському виборчому окрузі № 83 з центром у місті Пологи — 13 на місце. До речі, всі нинішні народні депутати від області також балотуються на новий строк.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Виборці самі розберуться

По одномандатному виборчому округу № 191 у Хмельницькій області (центр у Дунаївці) вже зареєстровано 14 кандидатів у народні депутати, в тому числі й одну жінку. Ще шістьох претендентів чекатимуть з підписними листами до середи. «Уся проблема — в коштах, — сказав голова окружної виборчої комісії Борис Бойко. — На наш рахунок з держбюджету надійшло лише 5 тисяч гривень. Вони відразу підуть на виготовлення печаток. Посильну допомогу надали райдержадміністрації чотирьох районів, що входять до нашого виборчого округу. Для нас головне — допомогти кандидатам у нормальному проведенні передвиборної агітації. В усьому іншому виборці самі розберуться».

Ольга ШКРУПСЬКА.

Хмельницька область.

Феміністична «мама»

У списках кандидатів у народні депутати України від Всеукраїнської партії жіночих ініціатив третина — одеситки (9 із 27). За цим дещо проглядає сподівання на підтримку ідей жіночих ініціатив саме в регіоні під південним сонцем. До речі, серед отих дев'яти феміністських кандидатів п'ятеро — співробітники однієї місцевої юридичної фірми «Дельта». Що ж, законом не заборонено всією конторою піти в депутати. Втім, приклад «Дельти» в Одесі не поодинокий — у деяких структурах теж висунули по кілька претендентів на депутатський мандат. Правда, залишається ще не менш важлива деталь — щоб обрали.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Йому це потрібно. А вам?

Претендент на звання депутата Верховної Ради України редактор газети «Рівне вечірнє» Микола Несенюк, відповідаючи в своїй «вечірці» на своє запитання «Навіщо мені це потрібно», зізнався: «Якщо вам принесуть підписний лист із прізвищем Несенюк, не дивуйтеся. Мені це справді потрібно. Нам усім потрібно». Одразу пригадується анекдот: за радянських часів функціонер полум'яно промовляє з трибуни: «Ми живемо добре, а житимемо ще краще!». Голос із залу: «А ми?».

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Впіймався на фальшивках

Окружна комісія Галицького виборчого округу відмовила в реєстрації в кандидати у народні депутати Володимиру Матрохіну, якого висунув блок Соціалістичної та Селянської партій. У підписних листах виявили значну кількість підроблених підписів. А паспортні дані збирачі підписів переписували під час виплати пенсій у поштовому відділенні.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

ПОЛІТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ тижневик «Підтекст», що випускає Всеукраїнський фонд підтримки національної безпеки, опублікував таблицю: вона може у нормальної людини викликати стрес. На трьох журнальних полосах — перелік близько 40 виданих протягом майже півтора року указів Президента, що за своєю суттю є антиконституційними. В одній графі тристорінкової таблиці вказується назва указу, у другій — його офіційний номер, а в третій — дата підписання, а ще в одній — перелік норм Конституції України, що їх даний указ порушив. Чи може бути щось більш дивне, навіть дике, ніж довгий перелік документів, що суперечать Конституції, підписаних не ким іншим, як гарантом цієї Конституції?!

І залізницю розвалити?..

Серед перелічених у таблиці десятків президентських указів значиться і той, що викликає у мене особливу тривогу. Йдеться про Указ Президента від 19 серпня 1997 року за № 853/97 «Про заходи щодо реалізації державної політики в сфері природних монополій». Він стосується питань регулювання діяльності, організації й експлуатації енергосистем, систем транспорту і зв'язку, тобто тих сфер, котрі за Конституцією мають визначатися виключно законами України. Справді, Президент, згідно з перехідними положеннями Конституції, має право визначати окремі питання економіки, не врегульовані законодавством. Але в даній ситуації це положення навряд чи можна застосувати, оскільки, по-перше, вже пройшов друге читання в парламенті Закон України про природні монополії, котрий, до речі, з положеннями президентського указу не узгоджується, а по-друге, не додержано конституційної процедури. Правовий аналіз указу підтверджує порушення ним цілого ряду конституційних норм.

Особливу стурбованість викликала у мене та частина указу, де йдеться про залізничний транспорт. У тому разі, якщо президентський документ буде прийнято, це загрожуватиме багатьма важкими наслідками, що можуть призвести до розвалу цієї галузі економіки, котра поки що функціонує доволі ефективно.

У цьому плані від колишнього СРСР Україні дісталася непогана спадщина: цілком сучасна залізнична мережа, добра інфраструктура, великий парк тепловозів й електровозів, майже 200 тисяч вантажних вагонів, власні тепловозо- й електровозобудівні заводи тощо.

Та, на жаль, у реформаторів, які прийшли до влади 6 років тому, негласним принципом діяльності стало гасло: «Грабуй державне майно, грабуй народне надбання!» І хоча меншою мірою, ніж в інших сферах, це зачепило залізничне господарство, тут також нуртувало варварство. Скільки було порізано металевих товарних вагонів, часто практично нових, щоб продати їх за валюту багатому Заходу як металобрухт! Скільки грошей заробили таким чином наші безсоромні комерсанти!..

І все-таки могутній організм, яким є з давніх-давен сформована залізнична система, витримав завдані рани. Залізниці України існують, працюють, в основному справляються зі всіма завданнями. І це незважаючи на те, що на відміну від західних країн, та й від Росії також, де залізничний транспорт на третину дотується державою, українські транспортники дотацій практично не одержують.

Залізничники намагаються тримати марку. Так, наприклад, на сході країни склалася тривожна ситуація з електровозами, котрі працюють на постійному струмі і в Україні їх не випускають. Але транспортники зуміли модифікувати тяговий склад з заміною основних вузлів, що дозволяє продовжити життя цих електровозів ще на 10—15 років. Більш того, у Дніпропетровську освоюють випуск електровозів на постійному струмі, вже наступного року їх можуть запустити у виробництво. Щодо електровозів на змінному струмі і тепловозів, то й тут ситуація нормальна, частину тепловозів маємо навіть у резерві. Намагаються знайти вихід і з інших складних ситуацій. Якщо Україна раніше не випускала пасажирські вагони, то зараз на Крюківському вагоноремонтному заводі налагоджують їх виробництво спільно з французькою фірмою.

Є ще одна проблема. Так, квитки на потяг не окупають собівартості пасажирських перевезень. Однак підняти на них ціну означало б позбавити можливості користуватися транспортом мільйони наших малозабезпечених громадян. «Укрзалізниця» знаходить вихід — покриває збитки пасажирських перевезень доходами від перевезень вантажів. Труднощів багато. І все ж, повторюся, на відміну від інших галузей економіки, залізничний транспорт забезпечує необхідний обсяг перевезень вантажів і пасажирів.

І ось по цьому відпрацьованому механізму завдають удар, здатний зламати всю залізничну систему. Леонід Данилович вирішив, що в діяльність транспорту слід «вдихнути» елементи конкуренції. Заради цього — зруйнувати його єдність, роздробити його цілісний організм на ряд підрозділів, на базі яких буде створено велику кількість суб'єктів, що господарюють самостійно.

Указ вимагає також змінити чинну систему тарифів на перевезення і припинити субсидіювання пасажирських перевезень за рахунок вантажних. Щоб це положення указу стало читачам більш зрозумілим, нагадаю ще раз: нинішня вартість квитка на пасажирський потяг значно нижча за собівартість проїзду. Якщо це положення указу виконувати, то вартість квитків на приміські потяги треба підвищити не менш, ніж у 10,24 рази!

Указ передбачає створення компаній, що конкурують, можливість створення на залізницях суб'єктів усіх форм власності — і державних, і приватних, відкриває перед ними рівний доступ до шляхового господарства й решти інфраструктури залізниць.

Важко навіть уявити ті катастрофічні наслідки, що звалилися б на країну в разі реалізації положення цього указу. Хоча в загальних рисах уявити можна. Залізниці — кровоносна система нашої економіки. Якби зупинився рух вантажів по стальних магістралях, то максимум через тиждень припинила б свою діяльність уся промисловість країни.

Зараз за монополії держави на виконання залізничних транспортних робіт існує сувора і досить чітка централізація перевезень вантажів. Зруйнувати, роздробити її в умовах кризи, що загострюється, почати експериментувати в системі, де обов'язкова чітка взаємодія всіх складових частин — означало б підписати смертний вирок країні. Навіть найбільш розвинені країни Заходу з економікою, що давно устоялася, з відпрацьованим, вивіреним, а головне, з законодавством, якого дотримуються, дуже обережно і зважено підходять до таких експериментів.

Показовий у цьому досвід Німеччини. Там також розглядають ідею реформування залізниць, реструктуризації залізничного транспорту. Сама ідея з'явилася більше, як десяток років тому, і з того часу йде планомірна підготовка до її реалізації. Підкреслюю — лише підготовка! Ще 1989 року у ФРН було створено незалежну урядову комісію, котра почала розробляти план реформ на залізничному транспорті. У зв'язку з возз'єднанням ФРН і НДР термін повноважень цієї комісії було збільшено. 1991 року вона запропонувала план базових напрямів реформ, через рік уряд подав до парламенту перші законопроекти, і з 1993 року бундестаг почав їх розглядати.

Для створення законодавчої бази реформування залізниць Німеччини довелося вносити зміни до Конституції ФРН. У наступні роки прийняли 5 нових законів, що регламентують питання реорганізації залізниць, а до чинних законодавчих і нормативних актів внесли більш як 130 поправок! Перетворення державних залізниць на акціонерні товариства підкріплено урядовими інвестиціями. До речі, про дотації: на 1998 рік з державного бюджету ФРН на фінансування транспорту виділено більш як 43 мільярди німецьких марок. Для порівняння: ця сума майже вдвічі перевищує всю (!) витратну частину бюджету України...

Реформування транспортної системи у ФРН розгортається дуже повільно, послідовно, при всебічному врахуванні можливих наслідків. Забезпечуються максимальний соціальний захист працівників галузі. Практично всі скорочувані співробітники після відповідної перепідготовки працевлаштовуються на підприємствах інфраструктури залізниць.

Тільки 1999 року, через десятиліття після початку реалізації ідеї, має бути створено п'ять акціонерних товариств за такими напрямами: пасажирські перевезення, вантажні перевезення, залізнична колія, вокзали, приміські пасажирські перевезення. І все це — під жорстким контролем держави, з забезпеченням цього процесу необхідною і повною законодавчою базою, з виділенням величезних державних субсидій.

Кілька місяців тому група народних депутатів України — членів парламентського Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку — на запрошення Парламентського державного секретаря при Федеральному міністерстві транспорту ФРН провела тиждень у Німеччині, де познайомилася з перебігом реформування в тамтешній системі залізничного транспорту. І це знайомство (детальне, з поїздками на місця, зустрічами з великою кількістю спеціалістів) ще раз підтвердило моє глибоке переконання, що будь-які реформації, особливо в глобальних, важливих для всієї країни сферах, мають проводитися лише на підставі ретельно вивірених розрахунків, своєчасно підготовленій законодавчій базі. Послідовно, не перестрибуючи ні через які етапи. І, звичайно, в умовах економічної стабілізації.

Поїздка до ФРН послужила ще одним підтвердженням того, що минулорічний серпневий указ Президента України, перш за все в частині, що стосується реформування залізничного транспорту, передчасний, не досить обгрунтований. Його реалізація може завдати непоправної шкоди народному господарству України.

Але ще до поїздки до Німеччини від імені Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку в жовтні минулого року я направив Президентові листа, в якому докладно обгрунтував побоювання з приводу можливих негативних наслідків реалізації його указу. Крім того, ми звернули увагу глави держави і на невідповідність указу нормам Конституції України. Комітет просив Президента зупинити дію цього документа.

У відповідь ми одержали листа від керівника президентської адміністрації, зміст якого полягав лише в чиновницькій казуїстиці, покликаній довести, що указ Президента положення Конституції не порушує. І ані слова — по суті порушених проблем.

Така реакція з боку глави держави могла б здивувати, можливо, й образити. Але в політиці немає місця образам. Тим більше, коли йдеться про інтереси всієї країни. Я знову звернувся до Президента з листом. Повторив свої сумніви щодо своєчасності реструктуризації залізничного транспорту, пояснив небезпеку наслідків, якими може загрожувати реалізація них планів. І розповів про досвід ФРН у цій сфері, котрий ми ретельно вивчили і проаналізували. Я передав Президентові прохання нашого комітету — виважено підійти до питань реформ на залізниці.

Поки відповіді я не одержав. Але сподіваюсь, що наш Президент все ж вибере час для того, щоб особисто ознайомитися з проблемами, котрі можуть виникнути після його указу, і можуть серйозно вплинути на економічну ситуацію в нашій країні. У негативному плані, звичайно...

Олександр КОЖУШКО,
голова Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку.

Зробімо крок до Права

ЗАКІНЧУЄТЬСЯ строк повноважень Верховної Ради України поточного скликання. Майже чотири роки минули у безперервній боротьбі "лівих" з "правими", Президента — з депутатами і навпаки та всіх разом — із злочинністю.

Про останній вид боротьби варто сказати окремо. Мабуть, не було жодного тижня пленарних засідань парламенту, коли ми не розглядали б чергових змін до Кримінального або Адміністративного кодексів та до інших законів з метою посилення відповідальності за всілякі правопорушення. І все посилювали, і посилювали, і посилювали...

Злочинність, на жаль, від усієї цієї боротьби не потерпала.

А громадяни?

Чи не здасться вам, що в гонитві за примарою перемоги над злочинністю ми часом забували про другий бік медалі під назвою "боротьба" — про права людини? Насамперед я маю на увазі захист громадян від сваволі чиновників правоохоронних органів, численних перевіряючих і контролюючих інстанцій.

Конституція України проголошує:

особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду (ст. 62, ч. 1);

ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню (ст. 28, ч. 2).

Означені норми Конституції України відповідають Загальній декларації прав людини, Міжнародному пакту про громадянські і політичні права, прийнятим Генеральною асамблеєю ООН.

Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, крім того, встановлено:

обвинувачених у випадках, коли немає виняткових обставин, утримують окремо від засуджених, і їм надається **окремий режим**, що відповідає їх **статусу незасуджених осіб** (ст. 10, ч. 2, п. "а");

кожен має право під час розгляду будь-якого пред'явленого йому кримінального обвинувачення, як мінімум, **на такі гарантії на основі цілковитої рівності: бути судженим без невиправданої затримки** (ст. 14, ч. 3, п. "с");

17 липня 1997 року Верховна Рада України ратифікувала Конвенцію про захист прав і основних свобод людини (Європейську конвенцію з прав людини), яка повторює більшість положень раніше перелічених міжнародно-правових актів. Конвенція, зокрема, проголошує, що кожна людина має право при визначенні її громадянських прав і обов'язків або будь-якого кримінального обвинувачення проти неї на справедливий і відкритий розгляд **упродовж розумного терміну** незалежним і безстороннім судом (ст. 6, ч. 1).

А яким чином уся ця "теорія" прав людини (ратифікована Україною і навіть закріплена в її Конституції) відображена в нашому кримінальному законодавстві?

Статтею 156 Кримінально-процесуального кодексу України (КПК) встановлено, що тримання під вартою заарештованої особи під час розслідування злочинів може тривати щонайбільше півтора року з дня взяття під варту і тільки з дозволу Генерального прокурора України.

Отже, хоч би яким тяжким був злочин і хоч би якою складною була процедура розслідування, слідство начебто обмежене граничним строком. Зроблено це з огляду на перелічені права людини вважатися невинуватою до вироку суду: не можна юридично невинувату особу мордувати під слідством і тримати за гратами все життя тільки тому, що слідство неспроможне за півтора року зібрати докази її провини.

Для запобігання виходу на волю злочинця закон передбачає можливість направлення справи до суду в частині доказаного обвинувачення з виокремленням нерозслідуваних злочинів в окреме провадження.

Як так виходить, що в реальному житті слідство, а отже і тримання під вартою обвинуваченого, може тягнутися роками, а теоретично навіть безкінечно? Людина начебто невинувата (за законом про презумпцію невинуватості), а фактично відбуває покарання за гратами. Та й ще в умовах, що аж ніяк не відповідають уявленням про людську гідність. Ситуація в наших слідчих ізоляторах така, що багаторічне "попереднє" ув'язнення цілком можна розцінювати як відвертий тиск на обвинуваченого з метою примусити його визнати свою провину, приниження його гідності і навіть катування. І все це, підкреслюю, щодо особи, яка ще тільки підозрювана, яка ще може бути визнана невинуватою.

Секрет у тому, що вітчизняне законодавство не встановлює обмеження щодо загальних строків досудового слідства і розгляду справи в суді. Судити можна безкінечно.

Але це ще не все. Час, який витрачається на передачу справи від прокурора до суду і навпаки, не враховується ні судом, ні слідством, отже, не йде до загального заліку тримання під вартою до півтора року. А реалії такі, що в межах одного міста і навіть в одному будинку справу з прокуратури до суду "передають" місяць.

Та головним засобом безкінечно продовжувати тримання під вартою обвинуваченого є так зване направлення справи на додаткове розслідування. Суд на будь-якій стадії судового процесу може прийняти рішення про повернення справи на додаткове розслідування з мотивів неповноти або неправильності попереднього слідства.

Припустимо, Генеральний прокурор України використав надане йому законом право щодо тримання під вартою обвинуваченого протягом півтора року. Справу передано до суду. Суд вважає, що провину звинуваченого доведено недостатньо для винесення обвинувального вироку і повертає справу. Тепер уже районний прокурор продовжує срок тримання під вартою на один місяць і знову справа "поїхала" до суду (протягом місяця із швидкістю метр за добу). Суд, припустимо, вдруге повертає справу на додаткове розслідування. Місяць — "у дорозі", місяць додасть той самий районний прокурор, місяць — назад до суду. Кількість таких обертів "правосуддя" законом не обмежено.

Змушений навести конкретний приклад з моєї депутатської практики для того, щоб довести: мої міркування грунтуються не на вигадках, а на реальних фактах.

Мешканців Краматорська О. Єлісеєва та С. Кутікова було заарештовано 27 березня 1996 р. Майже два роки вони чекають **"упродовж розумного терміну"** суду **"без невиправданої затримки"**, перебуваючи у в'язниці, яка зовсім не відповідає їх **"статусу незасуджених осіб"**.

Справу розслідував Слов'янський міськвідділ міліції Донецької області.

1 липня 1996 року справу направлено до Слов'янського міського суду.

Суддя Дієнко "розглядав" справу більше чотирьох місяців і 12 листопада 1996 року повернув її на додаткове розслідування.

4 грудня 1996 року прокурор Слов'янська продовжив строк тримання під вартою на один місяць (від суду до прокурора справа йшла більш як 20 діб).

20 січня 1997 року справу вдруге направлено до суду (через два тижні після закінчення терміну тримання під вартою).

Цього разу суддя Т. Хаустова була більш вправна і розглядала справу "тільки" трохи більше двох місяців. 27 березня 1997 року вона вдруге повернула справу на додаткове розслідування.

14 квітня 1997 року прокурор Слов'янська продовжив строк тримання під вартою на один місяць (від суду до прокуратури — знову майже 20 днів).

5 червня 1997 року справу втретє передано до суду (через 20 днів після закінчення строку тримання під вартою).

Третій суддя Лаптєв "розглядав" справу чотири з половиною місяця і 22 жовтня 1997 року втретє повернув її на додаткове розслідування.

Цікаво, що впродовж довгих місяців, коли справа була в суді, судді часом жодних дій на виконання своїх функцій не вчиняли. Про обвинувачених просто забували. Даремно батьки та адвокати намагалися дізнатися про причини непризначення судових засідань.

Зазнавши поневірянь по судах, батьки звернулись до народного депутата. Наприкінці вересня я змушений був приїхати до Слов'янська до голови міського суду і уклінно просити прискорити розгляд справи. Пан голова В. Болтовський запевнили мене, що ніякої справи в суді немає. Отже, мовляв, шукайте кінці в міліції або прокуратурі.

Наступного дня я вже мав інформацію від прокурора області, що справу направлено до суду ще в червні. Мій помічник ввічливо звернувся до пана В. Болтовського з проханням прокоментувати відповідь прокурора. Пан суддя сварилися на мого помічника і обурено вигукували: "Хто ви такі, щоб мене контролювати!" Але не сказали, чому справа чотири місяці не розглядається.

Пану В. Болтовському і всім суддям, причетним до справи, повідомляю через газету: я — народний депутат України, якого народ уповноважив відповідно до Конституції обирати суддів. І обирати не за гарні очі, а за сумлінне та законне виконання покладених на вас обов'язків.

Не дізнавшися в Слов'янському суді правди, я звернувся офіційно до обласного суду. Виконувачка обов'язків голови Донецького облсуду пані В. Лісова 21 листопада надіслала мені листа, в якому ухилилась від відповіді на запитання: що робив Слов'янський суд у справі з червня до жовтня 1997 року? Так лукаво було побудовано відповідь, що справа начебто не розглядається лише з вересня.

23 жовтня прокурор м. Слов'янська оскаржив ухвалу міського суду.

2 грудня (майже через півтора місяця) колегія у кримінальних справах Донецького обласного суду розглянула подання прокурора і відмінила ухвалу Слов'янського суду. Справа знову повертається до міського суду і вже четвертий суддя розглядатиме обвинувачення. Слухання призначено на 10 лютого 1998 року (більше двох місяців від суду до суду, між якими лише 100 км доброго асфальтового шляху).

Чи цей розгляд матиме кінець?

На цей час обвинувачених утримують під вартою один рік і десять місяців. Але питання щодо продовження строку тримання під вартою жодного разу не вирішував навіть прокурор області, а про Генерального прокурора годі й казати. Для дворічного "футболу" вистачило повноважень прокурора міста. Майже півтора року справа — в суді!

На момент арешту обвинуваченим виповнилось 19 років. Обидва не визнають своєї участі в інкримінованому їм злочині.

Якщо вони винні, то чим, як не знущанням над ідеєю правосуддя, є майже дворічне слідство і "попереднє" ув'язнення?

Якщо вони невинні, то хіба це не катування з метою примусити їх визнати неіснуючу провину?

А вихід?

Найпростіше було б відмовитися від повернення справи судом на додаткове розслідування. Адже за всіма канонами юридичної теорії недоведеність провини є доказом невинуватості особи. Отже, суд, здавалося, мусив би виносити виправдувальний вирок в усіх випадках, коли слідство протягом відведеного терміну не зуміло зібрати доказів провини обвинуваченого.

Але через певні традиції наш суддівський корпус здебільшого не бажає брати на себе відповідальність і фактично покриває недолугість слідства. Справа повертається прокуророві. А прокурор, який давав санкцію на арешт, як правило, із зрозумілих міркувань, не бажає визнавати свою помилку і перекладає відповідальність на суд. Ця гра за чинним законодавством може тривати безкінечно.

На жаль, у наших умовах радикально змінити законодавство, відмовившись від практики повернення справ на додаткове розслідування, не вдасться. Така пропозиція зустріла б опір правоохоронних органів.

Та хоч би частково захистити громадянина від сваволля потрібно. Поданий мною до Верховної Ради законопроект має саме це на меті.

Пропонується внести зміни до деяких статей Кримінально-процесуального кодексу України з тим, щоби справді встановити граничний строк тримання під вартою обвинуваченого під час попереднього слідства не більш як півтора року незалежно від кількості обертів справи між слідством і судом.

Одночасно пропонується встановити і обмеження строків тримання під вартою підсудного під час розгляду справи в суді. **Всі строки тримання під вартою йдуть до заліку загального строку заарештованому, в тому числі час пересилання справи в суд і з суду — до прокуратури. До загального строку не враховується лише час ознайомлення обвинуваченого з матеріалами справи, як це і передбачено чинним законом.**

Варто підкреслити, що йдеться не про строки судового розгляду справи (вони, як і раніше, залишаються необмеженими), а лише про строки тримання підсудного під вартою.

Слід внести зміни і до Закону України "Про попереднє ув'язнення", пов'язані з тим, що таке ув'язнення є запобіжним заходом щодо осіб, які ще не визнані судом винуватими в скоєнні злочинів. Зрозуміло, що умови тримання під вартою цієї категорії осіб мусять відрізнятися від умов щодо осіб, які відбувають покарання.

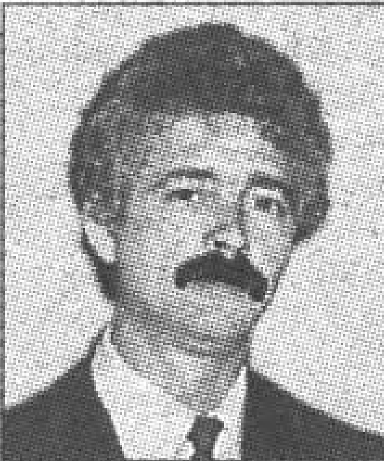
Для реалізації прав громадян, задекларованих Конституцією України, в багатьох випадках нам не вистачає коштів. Зробімо ж в останні дні хоч би ті кроки до правової держави, які практично залежать тільки від нашої доброї волі.

Олексій ШЕХОВЦОВ,
народний депутат України.

ЗЛОЧИННІСТЬ — ЗАГРОЗА БЕЗПЕЦІ КРАЇНИ

«Ви знаєте, що я не допущу терпимого ставлення до сваволі та корупції, не примирюся зі злодіями і хабарниками, які поділяють народ на панів і холопів».

(Із передвиборних обіцянок Президента України Л. КУЧМИ.)

Вже можна підбивати підсумки шеститирічної державності, «незалежності» України, трирічного правління країною черговим Президентом України. Що ми бачимо? Зруйновані економіка країни, промисловість, сільське господарство, армія і флот, підірвано системи освіти і охорони здоров'я, соціального забезпечення, культура і наука в цілковитому занепаді. Великі заводи і фабрики майже всі зупинено, їх матеріально-технічну базу розкрадають, заробітну платню на переважній більшості підприємств не виплачують, а на страйки і акції протесту робітників та службовців уряд, як і засоби масової інформації, перестали звертати увагу. А населення з кожним роком скорочується. Єдине, що процвітає і досягло найвищого рівня, — злочинність. Тут «реформатори» перевершили всі сподівання, що красномовно засвідчує сьогоднішня криміногенна обстановка в країні.

Верховна Рада 13-го скликання, принаймні, тричі виносила на свої засідання питання щодо боротьби зі злочинністю і забезпечення законності в державі. Ось і 8 жовтня 1997 року найвищий законодавчий орган черговий раз заслухав керівництво правоохоронних органів, однак ефективність засідання практично дорівнювала нулю.

Від міністра внутрішніх справ, керівників Служби безпеки, прокуратури, митної служби народні депутати почули статистичні дані, констатацію того, що вже сталося, але так і не почули головного: чому злочинність зростає? Де заховано причини? Адже не встановивши причини зростання злочинності, неможливо ефективно боротися з нею. Сьогодні в країні створено обстановку, коли навмисно насаджується думка, що рівень злочинності залежить насамперед від того, як правоохоронні органи борються з нею, чи досконала законодавча база тощо. Масштаби злочинності не можуть залежати лише від наявності або відсутності закону, м'якості або суворості покарання за конкретні діяння, ефективності роботи органів правопорядку. **Причини злочинності, її коріння — соціальні, економічні.** Про це, на жаль, уже не кажуть. А коли економіка хвора, коли курс реформ веде до падіння життєвого рівня, доти, доки економіка залишається у такому жалюгідному стані, зростатиме злочинність.

«Зупинити вал злочинності не вдається, вона продовжує набувати організованого характеру, використовує дедалі вишуканіші форми протиправної діяльності» —відзначено в пояснювальній записці до Постанови Верховної Ради «Про стан боротьби зі злочинністю і забезпечення законності в державі». На підтвердження наведу деякі статистичні дані: якщо 1991 року було скоєно 405 тис. злочинів, то 1992 — 408 тис., 1993 —539 тис., 1994 — 571 тис., 1995 — 641 тис., за 9 місяців 1996-го — 472 тис., за 9 місяців 1997-го —455 тис.

Види злочинів	1993	1994	1995	9 міс. 1996-го	7 міс. 1997-го
Убивства	4.000	4.571	4.783	3.587	2.562
Згвалтування	2.078	2.061	1.947	1.322	878
Кража державної власності	115.978	114.113	129.698	79.494	52.550
Хабарництво	1.336	1.591	1.860	1.709	1.759
Фінансові зловживання	201	1.129	996	1.271	
Ухилення від сплати податків		9.602	3.602	5.130	

Дитяча та підліткова злочинність, безпритульність дітей, алкоголізм і наркоманія, проституція стали звичайним явищем у молодіжному і дитячому середовищі. Збільшується кількість злочинів, скоєних неповнолітніми: 1993 рік — 36336, 1994 — 38493, 1995 — 39282, за 9 місяців 1996-го — 29 228 чоловік скоїли злочини. 17—20 тисяч молодих людей причетні до вживання наркотиків. Кожен десятий віком до 18 років притягнутий до кримінальної відповідальності. На обліку в інспекціях у справах неповнолітніх перебуває понад 70 тисяч потенційних порушників закону, щодня неповнолітні скоюють понад 100 злочинів.

Про профілактику дитячих порушень розмова особлива. По суті, правоохоронні органи, система освіти, сім'я та держава повністю усунулися від цієї проблеми. Останніми роками я ні разу не чув, щоб представники влади говорили про таке явище, як дитяча безпритульність. Діти на вулицях, у метро не самі собою просять: «хочу їсти!». Вони під контролем злочинних угруповань. Яке у цих дітей майбутнє? Колонія і колючий дріт... Звідси висновок — це Україна в майбутньому!

Під час сесійних засідань неодноразово ставилося питання про збереження тенденції поглиблення корупції як у структурах влади та управління, так і в системі правоохоронних органів. Низькі моральні якості деяких посадових осіб, безконтрольність з боку держави, недоліки в чинному законодавстві, бажання збагатитися за рахунок інших штовхають чиновників на шлях хабарництва, сприяють створенню умов для фінансових махінацій, незаконної приватизації, приховування злочинів і т. ін. Проте і це твердження залишилося не більш ніж констатацією, хоча в країні діє Національна програма боротьби з корупцією. Результати її виконання звучали опосередковано.

Насторожує зростання тяжких злочинів: бандитизму, зловмисних убивств (у тому числі на замовлення) з використанням вогнепальної зброї, вибухових речовин. І це відбувається тоді, коли в Україні активно обговорюється проблема відміни смертної кари.

Розмови про відміну смертної кари почалися в 1995 році, напередодні вступу України до Ради Європи. Було дано запевнення в тому, що після прийняття до загальноєвропейського інституту наша країна виконає поставлену умову. Основним аргументом відміни смертної кари є прагнення України до цивілізованої Європи. Впевнений, насправді рішення про відміну смертної кари не зможе прештовхнути Україну до розряду сучасних цивілізованих європейських країн. Для цього насамперед необхідне поліпшення економічної ситуації, зростання добробуту населення, реальне зміцнення правопорядку.

Ті, хто активно відстоює ідею відміни смертної кари, забувають, чи не хочуть пам'ятати, що у 1996 році зареєстровано понад 100 вбивств за корисними мотивами і на замовлення. Щороку скоюються десятки вбивств двох і більше осіб, а також убивства з метою приховати інші злочини, причому непоодинокі випадки вбивств не лише окремих осіб, а й цілих сімей. Такі злочини завжди здійснювали-ся обдумано, за чітко спланованим сценарієм. Хіба можлива відміна смертної кари сьогодні, коли влада в країні ослаблена, коли знижується ефективність роботи правоохоронних органів? У таких умовах смертна кара, хоча б у деяких випадках, може бути для злочинців стримуючим фактором.

Ті, хто спеціалізується на пропаганді відміни смертної кари, пропонують замінити її довічним ув'язненням. Та чи знають вони, які проблеми організаційного і матеріального характеру необхідно у зв'язку з цим вирішити? ***Тільки для будівництва кожної нової виправно-трудової колонії треба близько 450 млн. гривень, а на переобладнання діючої — 30 млн. гривень. Крім цього, для утримання такої ВТК додатково треба близько 9 млн. гривень щороку. І найголовніше: чи готове наше суспільство до відміни смертної кари? Опитування населення свідчить: від 60 до 80 процентів опитаних вважають відміну антигуманної міри покарання передчасною.***

Тільки зі зростанням економічної могутності країни правомірна постановка питання про відміну смертної кари, що можливо тільки при зміні соціально-економічного курсу, при відновленні соціалістичного шляху розвитку.

Чи варто сподіватися, що економіка країни в умовах, що склалися, попряму вперед? Без зміни політичного курсу країни такі надії марні. Адже економіка — породження політики.

А народ уже починає розуміти, до якої ями його заманили? І скільки б не співали йому в вуха: «Країна опинилася в ямі», народ знає що відповісти: «Ні, це ви її туди загнали — батогом, пряником і брехнею».

Народ починає пред'являти свій рахунок «реформаторам-руйнівникам» і насамперед та його частина, яку режим пограбував, принизив, позбавив права на працю, відібрав минуле, теперішнє і майбутнє.

Євген КРАСНЯКОВ,
народний депутат України по Горлівському—Калінінському виборчому округу № 118, член фракції «Комуністи України за соціальну справедливість та народовладдя».

Ощасливили. Як підставили

Зустріч у верхах Президента Бориса Єльцина та Леоніда Кучми знаменує підписання великої угоди-2, яка передбачатиме, судячи з усього, десятирічний план економічного співробітництва двох країн.

1. Замкнені ринки— повітряні замки

З цього приводу представники уряду і Української спілки промисловців і підприємців уже висловилися вустами Сергія Тигипка та Анатолія Кінаха. Найбільш образно і незрозуміло виголосив останній: «Наш економічний простір — на території Росії». Зрештою, якщо пан Кінах вважає цю словосполуку синонімом до «єдиного економічного простору», то нехай собі. Навіть студенти переконані тепер, що це — алогізм, який вигадали політики не кращого гатунку. І хоч як дивно, а переконує в цьому історія українсько-російських відносин пострадянського періоду. Бо тільки сліпий не помічав, як послідовно і наполегливо упродовж багатьох років Україну закликали батогом і пряником до Митного Союзу, який і символізував єдиний економічний простір. Послідовно і наполегливо — то нехтуючи стрижневі положення підписаної у 1993 році угоди про вільну торгівлю, то перекриваючи на мить газопостачання, то виступаючи в ролі щедрого кредитора, котрий переносить виплату боргів на десятиліття, то викручуючи руки українським експортерам фактично подвійним оподаткуванням їхніх товарів. Підвівши Україну під монастир нульового варіанта розподілу активів та пасивів колишнього «єдиного економічного простору», Росія фактично залишила її без первісного капіталу для здійснення економічних реформ. І тим самим уже розвіяла міф про замкнені ринки з деревами курточок для тата Карла. Один мудрий чоловік свого часу казав: є гра за правилами і є політика. Росія повела з Україною політику. Вдалу, бо 1997-й, як і попередні роки, ми завершили з негативним сальдо торговельного балансу. Не кажучи вже про платіжний.

2. Рано плескати в долоньки

Щойно президент Російської Федерації Борис Єльцин підписав указ про скасування з 1 лютого «вхідного» ПДВ на українські товари, подумалось: от і виправив свою помилку, бо ж сам його торік і запровадив. Однак цілком очевидно, що обсяг товарообороту з Росією цього року так і не досягне рівня хоча б 1996 року, коли він становив 18 млрд. доларів. За попередніми підрахунками торік він ледь перевищив 14 млрд. доларів. Проте у верхах уже «зааплодували». Віце-прем'єр Сергій Тигипко, скажімо, запевнив, що товарооборот зросте принаймні на 20 відсотків. А українські експортери від оплесків утрималися. Адже відшкодувати ПДВ своїм експортерам, що працюють на український ринок, Москва ще не розпочала, хоч Україна продовжує відшкодовувати ПДВ під час імпорту товарів до Російської Федерації. Отже, дефакто подвійне оподаткування українських товарів зберігається. Далі більше: близько 80 відсотків імпорту з Росії, так би мовити, критичний, з якого ПДВ не стягувався і не стягується тепер.

За оцінками експертів, втрати російського бюджету від скасування «вхідного» ПДВ з українського імпорту становитимуть 360 млн. доларів на рік.

Їй-право, це мізерна ціна за можливість завозити в Україну товари, які успішно конкурунатимуть і за цінами, і за якістю з нашими вітчизняними. Наприклад, «Тавріям» доведеться позмагатися за клієнта з «Самарами» і «Газелями» — і хтозна чия візьме!

Найбільш багатообіцяльні перспективи відкриваються у Росії перед українськими товарами з високим рівнем переробки. Як і раніше, нічого доброго не обіцяє нововведення виробникам продукції, у вартості якої чимала питома вага витрат на імпортні комплектувальні та сировину. А, тим часом, виробництво головного нашого експортера — чорної металургії — цілком залежить від російського газу.

Не заангажовані урядовими структурами експерти припускають, що для завезення в Україну російських товарів мажуть застосовуватися складні схеми реекспорту через треті країни. Щоб убивати двох зайців зразу: уникати сплати ПДВ під час завезення в Україну, сигналізуючи російським сертифікатом, і домагатися відшкодування ПДВ під час вивезення товару з Росії, запевняючи, що контрагент перебуває за межами СНД. Хоч як там повернe, а для Російської Федерації скасування ПДВ на імпорт українських товарів вигідне з усіх боків.

3. Обличчям — до Митного союзу

І насамперед тому, що найближчим часом український експорт зосередиться на країнах, які є членами... Митного союзу. Недарма ж бо Київ наполягав на скасуванні Москвою «вивізного» ПДВ навіть за умови збереження ПДВ на імпорт українських товарів. Авжеж, зниження ціни на кордоні зробить українські товари в Росії дешевими на 16 відсотків, проте це аж ніяк не означає, що вони витримають сувору конкуренцію на російському ринку, де замість єдиного економічного простору їх очікує об'єднаний фінансово-промисловий капітал, для якого торгівля — своя політика. Капітал, якому сприяє влада, який вона консолідує, а не розпорошує по кишенях і банківських рахунках. Капітал, який, зрештою, мали б і ми за іншої влади.

Віктор ТЕРЕН.

Час позбутися зовнішньополітичного романтизму

***НЕЩОДАВНО** у царині зовнішньої політики України відбулася важлива подія: Верховна Рада ратифікувала базовий політичний договір з Російською Федерацією. Про це, а також про успіхи й втрати у зовнішній політиці України загалом — розмова із першим Послом України в Сполучених Штатах, кандидатом у народні депутати України від партії «Громада», віце-прем'єр-міністром і міністром зовнішніх зносин опозиційного уряду «Громада» Олегом БІЛОРУСОМ.*

НАША ДОВІДКА: Олегу Білорусу 58 років. Народився на Київщині, у 1960 році закінчив Київський інститут народного господарства. Проходив наукові стажування у Белградському університеті (Югославія) та Колумбійському університеті (США). Працював директором Департаменту промисловості, науки і техніки Секретаріату ЄЕК ООН у Женеві, генеральним директором Міжнародного інституту менеджменту, директором Інституту світової економіки і міжнародних відносин АН України. Доктор економічних наук, професор, член-кореспондент АН України, заслужений діяч науки і техніки України. Володіє вісьмома іноземними мовами.

— Отже, базовий україно-російський договір нашим парламентом ратифіковано...

— Так, ратифікація — це подія не лише національного масштабу. Вона завершила тривалий і складний шлях переговорів щодо нормалізації, формування нових двосторонніх відносин України й Росії, оформлення відносин стратегічного партнерства, співробітництва між нашими державами. Вперше на законодавчому рівні зафіксовано, що відносини України й Росії мають бути рівноправними, конструктивними, спрямованими в майбутнє. Відкривається потенційна можливість уникнення і попередження будь-яких нових спроб тиску на Україну, домінування над нею з боку Росії. Тепер можна сподіватися і на припинення економічної блокади, шантажу, сумнівідомих «газової», «цукрової» та інших різновидів економічної війни, — все це має залишитися позаду, а попереду — співробітництво і дружні стосунки двох великих сусідів. Але ми не повинні впадати в ейфорію. Бо, по-перше, договір ще не ратифіковано Державною Думою Росії; по-друге, від ратифікації до реалізації договору — дуже велика відстань. Як кажуть, усе має гарний вигляд на папері, а не так просто в житті. Та й нерозв'язаними залишаються питання щодо Чорноморського флоту, поділу майна колишнього СРСР, зокрема — золотого запасу та валютних резервів.

— Нині ми маємо дивну ситуацію. З одного боку, керівництво держави постійно рапортує про величезні досягнення на зовнішньополітичному фронті, з другого — проти нас ведуть антидемпінгові процеси: наші товари не допускають на західні ринки, а в українських магазинах — засилля імпорту; міжнародні фінансові організації тримають нас на короткому повідку фінансової допомоги і вказують, що і як нам робити; нас не приймають до світових торгових організацій... Прикладів ще багато. Чому, на вашу думку, такий розрив між результатами зовнішньополітичної діяльності та зовнішньоекономічної політики?

— Ця проблема не нова. І притаманна вона не лише Україні. В Радянському Союзі діяв відомий принцип підпорядкування економічного розвитку політичним і зовнішньополітичним інтересам, і вважалося за норму, коли на останні працювала вся економіка. Фінанси, кредити, інтелектуальний потенціал спливали до Африки, Латинської Америки, і все заради політичної експансії і демонстрації «переваг» соціалізму. Тобто економічний розвиток країни приносили в жертву розширенню політичного впливу на міжнародній арені. Звісно, економіка такого перевантаження не витримала, а за нею — й величезна держава. То — один бік медалі. З другого — в колишньому СРСР зовнішня політика була далека від інтересів внутрішнього розвитку. Це було закладено в політичній культурі тієї держави.

На жаль, цей момент державного менталітету перейшов і до деяких колишніх радянських республік, у тому числі й до України. Вже з самого початку незалежного життя України не можна було не помітити поглиблення невідповідності інтересів внутрішнього соціально-економічного розвитку обраному зовнішньополітичному напряму. Але дуже мало зроблено, щоб виправити ситуацію, змусити всі зовнішньополітичні й зовнішньоекономічні механізми та інституції працювати на одну стратегічну мету: економічний розвиток держави, розв'язання найважливіших соціально-економічних проблем України.

Не можна сказати, що в Україні ніхто і ніколи не розумів ситуації. Були навіть спроби зінтегрувати політичний та економічний напрями зовнішньої політики, не дати їм розійтися, як кажуть дипломати, паралельними лініями. Ще в 1991 році Інститут світової економіки і міжнародних відносин Національної академії наук України, який я тоді очолював, виступив з ініціативою розробки першої в Україні концепції інтегрованої системи зовнішньополітичної стратегії й зовнішньоекономічної діяльності. Ми вже тоді бачили ці два напрями об'єднаними. Концепцію було схвалено вищим керівництвом держави, були навіть і конкретні практичні кроки, хоча й часткові. Наприклад, ухвалено рішення, що всі наші посольства й торгові представництва України будуть єдиною системою і структурою. Тобто основи було закладено непогані, але й на сьогодні ми не маємо свідчення того, що ті принципи повністю реалізовано, що зовнішні політика й економіка зінтегровані й їхня єдність позитивно впливає на процеси внутрішнього економічного розвитку України.

— Але ж Президент Л. Кучма в 1997 році знову оголосив курс на економізацію зовнішньої політики, і розмови про це ведуться частенько...

— Президент Л. Кучма лише повторив принципи, які було декларовано ще 1991 року. Тобто повернувся до них фактично у 1997 році. Звичайно, краще пізно, аніж ніколи, бо це все-таки магістральна стратегія, об'єктивна потреба. Але, знову ж, немає жодних ознак того, що йде практична реалізація цих принципів. Мізерними, зокрема, залишаються обсяги товарообротів з такими велетнями, як США, Франція, Великобританія. Трохи кращі справи з Німеччиною, але якщо врахувати потенціал України, то всі наші експортні «досягнення» — це нічого або майже нічого. І це тоді, як, скажімо, Балтійські республіки, котрі не могли зрівнятися з нами за потенціалом, досягли справді величезних звершень у так званій організації експортної орієнтації своїх економік.

Щодо суто політики, то й тут доводиться говорити більш про втрати можливостей, аніж про досягнення. Україна дуже швидко отримала світове визнання, і це означає величезний кредит довіри до нашої держави. Нашим завданням було скористатися цим кредитом для розвитку економіки. Шкода, але багато чого залишилося на рівні декларації. Зовнішня політика не стала механізмом втілення тих активних і сильних позицій, що їх Україна як велика європейська держава об'єктивно повинна була мати. Не можна не помітити, що останнім часом триває спад зовнішньополітичної активності України; і жодні оптимістичні заяви про якісь особливі успіхи 97-го року, жодна статистика кількості візитів не може приховати, що ми втрачаємо зовнішньополітичну ініціативу. А це означає не що інше, як втрату можливостей захисту власних національних інтересів, можливостей інтеграції до європейських і світових економічних і політичних структур.

— У чому ж річ: в успадкованому радянському менталітеті, кадрах?..

— Причин багато. Але головна – ми ще й досі не маємо завершеної національної стратегії, і в тому числі зовнішньоекономічної стратегії, не маємо концепції захисту національних інтересів, як це є в інших країнах. Відбувається процес заміни реальної, прагматичної зовнішньої політики її імітаційним сурогатом, розвиток іде по лінії ритуально-декоративних засобів. Ми бачимо лише численні візити нашого вищого керівництва по всьому світові, і таке дипломатичне екскурсантство означає інфляцію зовнішньої політики, принижує велику європейську державу Україну. Означає це й те, що і на найвищому рівні, й на рівні зовнішньополітичних структур немає усвідомлення того, для чого, на яких найважливіших напрямах мають бути сконцентровані інтелектуальні й дипломатичні ресурси, зовнішньополітичні зусилля країни. Після кожного візиту виникає новий стратегічний партнер, і таких у нас вже стільки, що скоро мову можна буде вести не про інфляцію, а про дипломатичну, даруйте, легковажність.

— До речі, одним із принципів української зовнішньополітичної доктрини є так звана багатовекторність. Як ви ставитеся до цього?

— Багатовекторність — правильний напрям, але тут усе залежить від пропорцій, збалансованості. Якщо у цій багатовекторній системі три-чотири складові — це нормально, розумно. Але якщо сорок чотири — то це вже розпорошення національного потенціалу. Така велелюдність не під силу навіть величезним державам на кшталт Росії, не кажучи вже про нашу. Та й що? Візьмемо Польщу. Її багатовекторність має чотири складові: інтеграція до НАТО й ЄС, стратегічне партнерство з США, Росією і, можливо, з нами. Оце ті кити, на яких ґрунтується польська зовнішня політика, і така концентрація зусиль дає ефект. Чехія, Угорщина й інші «нові» держави демонструють раціональну інтеграцію зусиль на міжнародній арені. Навіть наш неспокійний сусіда — Румунія проявляє неабияку активність. Незалежна Україна існує вже шість років і мала б пройти «міжнародні політичні університети». На жаль, цього не сталося. З одного боку, світ Україну визнав і перед нею відкрилися величезні можливості, з другого — ці можливості реалізуються незадовільно. Але ж історія не дає нам багато часу на роздуми і на сплячку в стані «хуторянської» дипломатії. Ми — європейська держава, і наші політика й дипломатія мають бути європейськими за класом і рівнем.

— Тепер логічно було б вас як представника опозиційного уряду «Громади» запитати: а чи знаєте ви, що ж робити? З чого починати?

— Опозиційний уряд «Громади» з часу свого створення приступив до глибокого вивчення ситуації й аналізу вищевказаних проблем зовнішньої політики і зовнішньоекономічної діяльності. Через певний час буде напрацьовано відповідні концепції й рекомендації перспективного характеру, які можуть бути використані цим урядом чи майбутнім коаліційним урядом України. Тобто робота триває. В розробленій опозиційним урядом «Інтегральній програмі відродження і розвитку України» цим напрямам приділено велику увагу. Програма містить два спеціальні розділи з зовнішньої політики і зовнішньоекономічної діяльності, які органічно інтегровані в одну концепцію.

У зовнішньополітичній стратегії ми маємо стати на шлях політичного реалізму і прагматизму, відмовившись від усіляких політичних ілюзій і романтизму. Тобто слід виходити з наших реальних можливостей, обмеженого, хоч і значного, потенціалу, а головне, з власних національних інтересів.

Зазначу, що протягом перших років незалежності у нас були (є і нині) певні романтичні уявлення про українську політику і її можливості. Дехто вважає, що весь світ аплодує Україні, яка форсованим маршем, без будь-яких перешкод і проблем крокує шляхом інтеграції до європейських та світових структур. На практиці, в царині глобальної міжнародної політики, цього ніколи не було і немає. Тут існують системи довгострокових інтересів, суперечностей, конфліктів, тенденцій взаємозв'язку і взаємозалежності. Дуже важливі геополітичні інтереси проходять і через Україну, а тому нам слід відкинути усілякий романтизм, наївні уявлення про безконфліктність нашого зовнішньополітичного розвитку і нашого входження в світ політики.

Потрібно мобілізувати весь наш інтелектуальний потенціал і розробити довгострокову зовнішньополітичну стратегію України, розраховану не лише до кінця цього століття, а на 25, 50 років. Таку, яку мають Японія, Китай, США, що впевнено просуваються вперед, завжди забезпечуючи три найважливіші принципи: відвернення зовнішніх загроз, виживання своїх державних систем, підтримання стабільного стану і розвиток. Якщо ми матимемо таку стратегію, якщо буде консенсус усього суспільства України щодо її засад, то немає сумніву, що практична політика і тактика нашої держави будуть набагато ефективніші.

Треба зробити все можливе, щоб поставити нашу зовнішню політику на міцну наукову основу, як це зроблено в США, Великобританії, ФРН, Японії, Франції та в інших провідних країнах.

— Щодо романтизму... Як ви ставитеся до української позаблоковості та без'ядерності?

— 16 липня 1990 року Верховна Рада ухвалила Декларацію про державний суверенітет України, де було записано три основні елементи: позаблоковість, постійний нейтралітет і відмова від ядерної зброї в майбутньому. Всі три постулати теоретично правильні, але практично їхнє втілення мало на собі відбиток отого політичного романтизму, про який ми говорили. Знову-таки, проблема не в самій декларації, а в тому, як її було реалізовано. Скажімо, відмова від ядерної зброї в майбутньому аж ніяк не означала, що стратегічні ядерні ракети ми мали здати в темпі, так би мовити, ядерного стриптизу: одностороннього, без будь-яких умов. Це також не означало безумовної здачі Росії тактичної ядерної зброї. Хочеться вірити, що в майбутньому Україна матиме сильні позиції, які відповідатимуть її довгостроковим національним інтересам.

Інтерв'ю взяв Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Читацький мікрофон

І серед найкращих є гірші

Шкода, але наша Верховна Рада є прикладом неорганізованості, недисциплінованості і, мабуть, єдиним місцем, де платять за прогули. Бо хіба це не прогул, коли депутат без поважної причини пропускає сесійні засідання і дозволяє замість себе голосувати сусідам? Не можна парламентські засідання перетворювати на базар, де при напівпорожньому залі хто чим хоче, тим і займається.

Микола Московко, пенсіонер.

Черепашинці Калинівського району Вінницької області.

Заробітчанам — захист, а державі — користь

Коли людина залишається без засобів до існування, то шукає приробітків. Чимало наших співвітчизників виїжджають на заробітки за кордон і, як правило, нелегально. Варто подумати над цим депутатам і, можливо, прийняти відповідний закон. Заробітчани матимуть певний захист, а держава — користь.

М. Матюк.

Угричі Любешівського району Волинської області.

Досить балачок, пора діяти

Стежу за виступами депутатів і на сесійних засіданнях, і в пресі. Є ділові пропозиції, викриваються різні упущення, та мені здається, що то тільки на папері. Бо якби не лише говорилося, а й виконувалося, то життя всього народу вже давно покращало б. Може, це під силу буде новообраній Верховній Раді.

А. Нечипоренко, ветеран війни і праці.

Попільня Житомирської області.

Маємо! Але кого?

Результати виборів у тому чи іншому регіоні можна заздалегідь прогнозувати, вивчивши політичні симпатії їх керівників. А вони в сільській місцевості відомо які, бо при владі залишилися старі кадри. Вважаємо, що під час цьогорічних виборів не можна допустити ходіння по селу з урнами. Ті, кому завтра доведеться йти до сільського керівника з проханням виорати город, голосуватимуть, за кого він скаже. А коли стануть відомі результати виборів, ми знову розводитимемо руками.

А. Міхно, В. Микільченко.

Говтва Козельщинського району Полтавської області.

Збережіть усі свої «най»...

Шановні депутати, не розчаровуйте своїх виборців, бо ми обираємо, як нам здається, найкращих, найрозумніших, найкультурніших, найвихованіших. У всякому разі, такими вас бачимо. Але куди діваються усі «най», коли ви опиняєтесь у депутатському кріслі? Не виставляйте себе на посміх і вивчайте, удосконалюйте мову. Якщо ж ви не знаєте її, то краще й не виходьте на трибуну та не показуйте свою непоправу до нас.

Галина Саньків.

Шепетівка Хмельницької області.

Відкрите акціонерне товариство «Запоріжкокс»

повідомляє своїх акціонерів, що загальні збори відбудуться 26 березня 1998 року о 16.00 за адресою: Запоріжжя, МСП — 681, актовий зал будинку управління ВАТ «Запоріжкокс».

Реєстрація учасників — з 14.00 до 15.30.

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ «Запоріжкокс» про результати діяльності за 1997 рік і затвердження річних результатів діяльності ВАТ «Запоріжкокс», звітів та висновків ревізійної комісії.
2. Звіт спостережної ради про роботу за 1997 рік.
3. Вибори спостережної ради.
4. Вибори ревізійної комісії.
5. Затвердження змін та доповнень до статуту ВАТ «Запоріжкокс».

Акціонерам АБ «Укоопспілка»

Загальні збори акціонерів АБ «Укоопспілка» відбудуться 27 березня 1998 р. об 11-й годині за адресою: м. Київ, вул. Крещатик, 7/11, «Укоопспілка», актовий зал. Початок реєстрації о 10-й годині.

Порядок денний:

1. Звіт правління банку «Про підсумки роботи банку» «Укоопспілка» за 1997 р. та головні напрями розвитку на 1998 р.»
2. Про затвердження звіту ревізійної комісії.
3. Про затвердження річного балансу і звіту про прибутки та збитки банку за 1997 р.
4. Про розподіл прибутку банку в 1998 р.
5. Про виплату дивідендів по результатах роботи за 1997 р.

Для реєстрації учасникам зборів потрібно мати при собі документ, що посвідчує особу.

Додаткова інформація та довідки за телефоном 228-92-54.

Голова правління АБ «Укоопспілка» Левинський М. О.

Головне управління охорони здоров'я Києва повідомляє, що 11.03.98 р. о 10.00 за адресою: вул. Прорізна, 19 відбудуться міжнародні торги (тендер) з придбання спірального томографа.

Тендерну документацію можна отримати за адресою: вул. Прорізна, 19, приймальні начальника управління.

Довідки за тел. 225-12-06.

ВАТ «ЛЬВІВТЕПЛОЕЛЕКТРОПРОЕКТ»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 26 березня 1998 року в актовому залі інституту за адресою:

м. Львів, вул. Ш. Руставелі, 7.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати діяльності АТ за 1997 рік;
2. Звіт ревізійної комісії АТ;
3. Звіт спостережної ради АТ;
4. Зміни в органах управління АТ;
5. Порядок розподілу чистого прибутку та затвердження розміру дивідендів;
6. Про входження ВАТ «ЛьвівТЕП» в інші акціонерні товариства та структури.

Початок зборів о 10.00.

Примітки.

1. Початок реєстрації акціонерів — 8.00, закінчення — 9.30.
2. Пропозиції акціонерів щодо порядку денного загальних зборів приймаються не пізніше, як за 30 днів до дня скликання.
3. Ознайомитися з матеріалами підготовки до зборів можна в кім.101.
4. Телефони для довідок: 78—11—07; 76—26—18.

Спостережна рада АТ.

Правління АТ.

ВАТ «Рівненський м'ясокомбінат»

повідомляє про чергові збори акціонерів, які відбудуться 26 березня 1998 року об 11-й годині за адресою: м. Рівне, вул. Гагаріна, 6, міський будинок культури («Текстильник»).

Порядок денний:

1. Звіт заст. голови правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження бухгалтерського звіту та кошторису використання прибутку.
4. Затвердження бізнес-плану на 1998 рік.
5. Внесення змін до статуту АТ.
6. Про створення дочірніх підприємств.
7. Затвердження внутрішніх документів товариства.
8. Обрання виконавчого органу АТ.

Реєстрація учасників зборів — у день зборів з 8.30 до 10.30. Для участі у зборах необхідно мати:

1. Документ, що посвідчує особу.
2. Доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Довідки за телефоном: (03622) 5-50-60.

Правление открытого акционерного общества «Мариупольский универмаг «Украина»

сообщает о том, что 30 марта 1998 г. в 14.00 в актовом зале универмага по адресу: г. Мариуполь, пр. Ленина,69 состоится общее собрание акционеров. Регистрация акционеров будет производиться 30 марта 1998 г. с 13.00.

На рассмотрение собрания выносятся следующие вопросы:

1. Отчет о работе правления ОАО за 1997 г.
2. Отчет наблюдательного совета.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Основные направления работы ОАО на 1998 г.
5. О внесении изменений и дополнений в устав ОАО.
6. Принятие решения по акциям, выкупленным правлением АО по решению предыдущего собрания акционеров.
7. Утверждение положения «О порядке разработки и принятия внутренних нормативных актов ОАО».
8. Утверждение регламента общих собраний акционеров ОАО».
9. Утверждение положения «О ревизионной комиссии».
10. Утверждение положения «О порядке создания, реорганизации и ликвидации дочерних предприятий ОАО, филиалов и представительств».
11. Утверждение положения «О порядке увеличения (уменьшения) уставного фонда ОАО».
12. Утверждение положения «О фондах ОАО».
13. Утверждение положения «Об организации отчетности в ОАО».
14. Утверждение положения «Об ответственности должностных лиц перед обществом и акционерами ОАО».
15. Утверждение положения «О порядке составления и подачи заявления в ОАО».
16. Утверждение положения «О порядке ознакомления акционеров с информацией в ОАО».
17. Утверждение положения «О порядке оформления и регистрации доверенностей акционеров ОАО».
18. Утверждение положения «О распределении и использовании прибыли ОАО».
19. Утверждение положения «О порядке начисления и выплаты дивидендов в ОАО».
20. Об утверждении фондов ОАО на 1998 г. и выплате дивидендов».

АКБ «Украинский банк торгового сотрудничества»

сообщает, что общее собрание акционеров банка состоится 23 марта 1998 г. по адресу: г. Харьков ул. Полтавский шлях, 22 в здании ХТБ.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах деятельности за 1997 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Утверждение распределения прибыли за 1997 год.
4. Разное.

Справки по тел. 23-58-68.

Правление.

Шановні акціонери ВАТ «Перегонівський цукровий завод»!

Правління ВАТ «Перегонівський цукровий завод» повідомляє про проведення чергових річних зборів товариства, що відбудуться 18 березня 1998 року.

Порядок денний:

1. Затвердження річних результатів діяльності акціонерного товариства.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт правління.
4. Обрання керівних органів акціонерного товариства:
   - — голови правління;
   - — нового складу правління;
   - — голови спостережної ради;
   - — нового складу спостережної ради.
5. Обрання контролюючого органу акціонерного товариства:
   - — голови ревізійної комісії;
   - — нового складу ревізійної комісії.
6. Прийняття та затвердження нової редакції статуту.
7. Затвердження плану роботи акціонерного товариства на 1998 рік.

Учасникам зборів потрібно при собі мати паспорт або інший документ, що підтверджує особу. Для представників акціонерів — доручення на передачу їхнього права на участь у зборах.

Місце проведення зборів: Кіровоградська обл. Голованівський р-н, с. Перегонівка, приміщення Центрального будинку культури.

Початок зборів в 10 00. Реєстрація учасників зборів з 8 00 до 10 00.

Тел. для довідок: (0522) 2-41-20, факс 2-45-54.

Правління ВАТ «Перегонівський цукровий завод».

АТІК «Правекс-Інвест»

повідомляє, що 27.03.1998 р. об 11-00 у Києві (вул. Лейпцігська, 6) відбудуться загальні збори акціонерів з порядком денним:

1. Затвердження річних звітів виборчих органів.
2. Затвердження змін в установчих документах.
3. Організаційні питання.

Правление ОАО «Днепрогипротранс»

сообщает о проведении 26 марта 1998 года общего собрания акционеров

Повестка дня:

1. Отчет правления по итогам деятельности общества за 1997 год и перспективы развития в 1998 году.
2. Отчет ревизионной комиссии и утверждение годового баланса предприятия.
3. Принятие новой редакции устава общества и внутренних нормативных документов.
4. Выборы председателя и членов правления общества.
5. Выборы членов совета общества.
6. Выборы ревизионной комиссии.

Начало собрания — в 14 часов.

Регистрация акционеров — с 9 часов.

При себе иметь выписки из реестра акционеров и документы, удостоверяющие личность.

Место проведения собрания:

Днепропетровск, ул. Симферопольская, 17, актовый зал.

ВАТ «Черкасибудматеріали»

повідомляє своїм акціонерам про проведення 31 березня 1998 року об 11-й годині загальних зборів. Збори відбудуться у приміщенні актового залу товариства за адресою: м. Черкаси, вул. Чкалова,12.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності ВАТ «Черкасибудматеріали» за 1997 рік.
2. Затвердження звіту і висновків ревізійної комісії.
3. Різне.

Початок реєстрації о 9-й годині.

Правління ВАТ «Черкасибудматеріали».

Підприємства Харківщини пропонують співробітництво

Під такою назвою наприкінці минулого року вийшло в світ перше видання каталогу і компакт-диску виробників товарів і послуг Харківської області. Оригінальний видавничий проект здійснила інформаційно-консалтингова компанія «Прем'єр». Він отримав високу оцінку вітчизняних і зарубіжних ділових кіл. Видання вирізняє не тільки новизна, а й високий художньо-поліграфічний рівень. По суті, це перша візитна картка регіону, зрозуміла будь-якому іноземному підприємцеві. Інформацію подано українською та англійською мовами, а компакт-диск, крім того, розширяє її ще й візуальним зображенням продукції місцевих підприємств. Книжку видано за всіма вимогами євростандарту до таких довідників.

— Гадаю, не варто зайвий раз нагадувати про те, яким науковим і промисловим потенціалом володіє Україна, і зокрема Харківська область, — каже президент компанії «Прем'єр» Пилип Лисак. — Проте через відсутність будь-якої переконливої інформації про наші можливості ми й далі так і варимося у власному соку. Про зарубіжних партнерів знаємо мало, вони про нас —майже нічого. Спеціалісти компанії проаналізували світовий досвід і дійшли висновку, що для подолання цього бар'єра треба розробити й реалізувати низку першочергових заходів. Їх ми і представили на розгляд облдержадміністрації як цільові програми, що передбачають розв'язання цілого комплексу питань з формування в регіоні сприятливого інвестиційного клімату за рахунок створення необхідної інвестиційної інфраструктури. Ініціатива отримала підтримку голови облдержадміністрації Олега Дьоміна. Між компанією «Прем'єр» і керівництвом області було укладено генеральну угоду про спільну діяльність. Видання представницького каталогу і компакт-диску —це лише один із перших пунктів виконання цієї дуже важливої, на мій погляд, роботи.

— Які перші оцінки, перші відгуки про видання?

— Досить позитивні. Вперше каталог було публічно представлено на засіданні міжнародного Трейд-клубу в Харкові. Торгові аташе та комерційні радники зарубіжних посольств виявили до цього великий інтерес. Каталог і компакт-диск отримали високу оцінку з боку голови Харківської обласної державної адміністрації О. Дьоміна, а також Президента України Л. Кучми, за дорученням якого видання було представлено керівникам обласних адміністрацій і Кабінету міністрів України на Раді регіонів. Каталогом уже користуються багато підприємств і поки що не скаржаться.

— Підготовка і випуск такого видання — справа клопітка і дорога.

— Формування матеріалу здійснювалося на основі інформації безпосередньо від підприємств і організацій усіх форм власності та всіх видів діяльності. В каталозі наведено дані про структуру регіону та інвестиційний клімат, про правові засади ведення бізнесу в Україні. Книжку видано в Словенії, а компакт-диск — в Австрії. Проект фінансувався за рахунок власних і кредитних коштів. Ми вдячні раді україно-польського «КІБ-Банку» за спонсорську підтримку на початковому етапі, а також тим підприємствам та організаціям, які оплатили розміщення в ньому реклами. Тепер Харківська облдержадміністрація створює спеціальний презентаційний фонд каталогу і компакт-диску, який необхідний для інформаційного забезпечення ділових контактів із зарубіжними партнерами. Багато фінансових структур і підприємств регіону вже сприяють реалізації цього завдання, бо всі вони зацікавлені у створенні позитивного міжнародного іміджу регіону.

— Що, на ваш погляд, треба передусім робити для залучення вітчизняних і зарубіжних інвестицій у регіони країни?

— По-перше, потенційні інвестори мають володіти достатньою інформацією про інвестиційний клімат, умови ведення бізнесу і пріоритетні напрями для інвестицій. Саме для цього й було видано наш каталог.

По-друге, жоден інвестор не фінансуватиме навіть найвигідніший на перший погляд проект, якщо нема розробленого відповідно до міжнародних вимог бізнес-плану інвестиційного проекту або його аналога.

По-третє, потрібно мати на увазі, що навіть ідеально обгрунтовані та найефективніші інвестиційні проекти не можуть фінансуватися іноземними компаніями і банками та й вітчизняними інвесторами без гарантій страхування інвестицій. Тому тепер компанія «Прем'єр» у складі робочої групи облдержадміністрації працює над створенням у Харкові гарантійного фонду страхування інвестицій. Такий фонд створено в Польщі ще п'ять років тому, і він довів свою високу ефективність.

— Які плани на найближчу перспективу?

— Передусім підготувати і здійснити видавничий проект «Україна. Хто що виробляє і поставляє?». Гадаю, роботу над ним буде завершено вже цього року: інформація шістьма мовами, тираж не менш як 50 тисяч примірників. Попереду також значущі проекти створення Центру міжнародного фонду підтримки і розвитку засобів масової інформації. Вивчаємо можливість запровадження комп'ютерних корпоративних систем управління підприємствами.

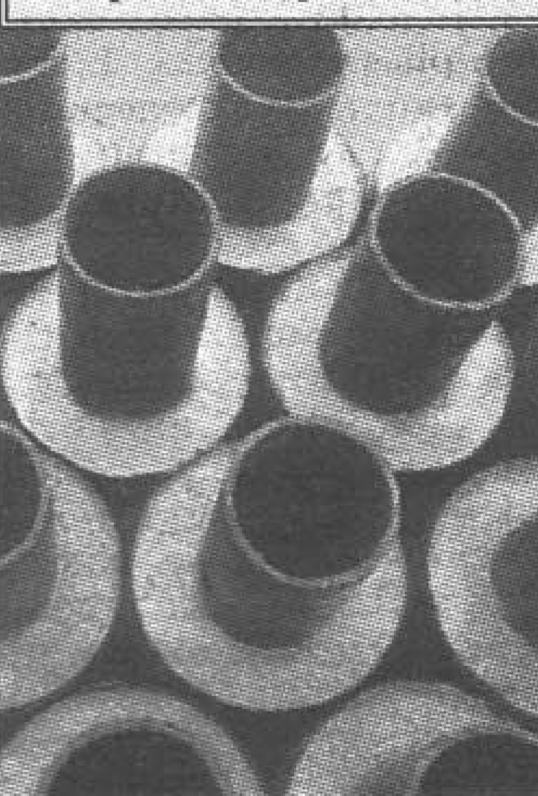
Микола КОСИЙ.

Харків.

Якщо не хочете вилетіти в трубу,

якомога швидше скористайтеся послугами підприємства «Сантехмонтаж», що у Дніпропетровську. Він пропонує напрочуд довговічні і теплозберігаючі труби для житлово-комунальних мереж опалення та гарячого водопостачання

Енергозбереження

ЗАВОД «Сантехмонтаж» цікавий уже тим, що, уцілівши відрізаною скибкою від розваленого, але колись потужного у Дніпропетровську ремвбудміськтресту, він єдиний з-поміж усіх потерпілих зумів твердо зіпнутися на ноги. Сьогодні це колективне підприємство стало одним з найпомітніших у місті. А все тому, що і продукція, і послуги «Сантехмонтажу» нині нічим не поступаються найвишуканішим європейським.

Досі у нас інженерно-теплопостачальні трубопроводи і комунікації не вважалися такими важливими, щоб ними особливо опікуватися й перейматися.

Із року в рік, ще зима не настала, а в містах скрізь, особливо на нових житлових масивах, парували опалювальні теплотраси — латали численні прориви труб. Чи підраховував хто-небудь, в яку копійку влітали нескінченні аварійні ремонти? Два-три зароки — і чорні труби,ариті в землю, повністю виходять з ладу. Їх доводиться міняти мало не сотнями кілометрів. І знову шалене, безбожне марнотратство матеріалів і грошей. Чи не найбільші наші втрати — це втрати тепла і енергії. Навіть за досі чинними нормами нагріта для опалювальних мереж вода, доки надійде в житлові будинки, вихолонює дорогою на 45 відсотків. Насправді тепла втрачається ще більше. Отож гріємо не квартири, а землю і навколишній повітряний простір.

«Сантехмонтаж» почав працювати поки що лише над подовженням терміну служби трубопроводів. П'ять років тому тут змонтували і пустили лінію емалювання внутрішніх стінок сталевих водопровідних труб. Тобто захищали від корозії, всіляких «наростів» і «тромбів», котрі утворюються в звичайних сталевих трубах. Цікаво, що технологія нанесення емальованих покрить була винайдена і розроблена саме у Дніпропетровську, в колишньому Всесоюзному трубному інституті, ще понад двадцять років тому. Але залишалася незатребуваною. І «Сантехмонтаж» нарешті першим впровадив її у масове виробництво. **Нині підприємство, займаючись ремонтами житлових сантехнічних комунікацій, замінює віджилі труби практично всіх діаметрів виключно емальованими.** Вони служитимуть у 8—10 разів довше, ніж не захищені покриттям.

Мета жаданої довговічності спонукала колектив і до освоєння випуску енергозберігаючої продукції. Йдеться про зовнішню теплогідроізоляцію, яку підприємство здійснює за німецькою технологією — методом «труба в трубі». Основну «одягають» в другу, поліетиленову або теж металеву, залежно від місця та умов використання. А між стінками впорскують компоненти. які утворюють бездоганний ізоляційний матеріал—пінополіуретан. Для цього придбали імпортне обладнання, спочатку німецьке, а тепер і значно потужніше російське, котре за європейським мірками вважається більш сучасним. Таким ось чином ззовні захищені труби не псуватимуться більш ніж півстоліття. Головне — на 96 процентів зменшуються втрати тепла в системах комунального опалення. Вони не перевищать двох відсотків, а це вже світовий рівень.

Дніпропетровський «Сантехмонтаж» створив унікальні потужності з випуску всередині емальованих і ззовні теплогідроізольованих труб передусім для власних потреб. Вдома таких уже змонтували понад дев'ять кілометрів. Зрозуміло, що в першу чергу в нових житлових будинках. Але також і в тих, котрі капітально ремонтують. До речі, і в кількох лікарнях і школах. Та завод відгукується і на замовлення комунальників інших міст України. Це можуть підтвердити у Бердянську, Одесі, Миргороді та інших містах, де вже прокладають «подвійні» труби з Дніпропетровська. Підприємство не тільки випускає емальовані труби, а й здійснює їх шеф-монтаж, надає іншу практичну допомогу замовникам.

Одначе потужності «Сантехмонтажу» досі завантажені лише на третину. Отож, хто бажає, має шанси скористатися послугами цього заводу. Зауважте, що тут можуть виконувати замовлення під конкретні проекти і параметри, постачаючи труби та деталі трубопроводів конкретних конструкцій і розмірів. Залишатиметься тільки монтувати їх там, де вам треба.

Розташований завод у Дніпропетровську за адресою: **вул. Трудових резервів, 5. Телефони: (0562) 65-92-02 та 65-94-84. Телефони-факси: 65-90-45 та 65-90-46.**

Підготував **Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

Дніпропетровськ.

Держава починається з «Я»

Податки

ХМЕЛЬНИЦЬКА обласна державна податкова адміністрація (одна з небагатьох в Україні) достроково виконала минулорічний план консолідованих надходжень до бюджету. Серед її міськрайонних структур упродовж тривалого часу провідні місця посідає Дунаєвецька районна податкова адміністрація, яку очолює Валеріан БАКУН.

Машина то вихором мчала живим коридором, над яким змикалися дужі крони лин-катеринівок, то обережно долала шлях, що пролягав над урвищами, стрімко зриваючись, наче птах, десь у піднебесся і знову падаючи до підніжжя Дністра. В моїх очах він підмітив захоплення і якось винувато мовив:

— Правда, гарний наш край?! А повірите, що за все минулорічне літо я так і не зміг виконати дану донці обіцянку — поїхати у вихідні на Дністер.

— Невже робота так прив'язує? Що ж робите у вихідні?

— Зазвичай, суботні дні призначаю для зустрічей із керівниками селянських спілок, колгоспів, агрофірм. Стара система централізованих поставок, централізованих вказівок не привчила керівників думати і знаходити вихід самим. От і доводиться не тільки різко ставити питання про плату податків, а й сідати в кабінеті того чи іншого керівника і шукати вихід із фінансової безвиході. А по неділях маную ринками, дивлюсь, як працюють мої підлеглі безпосередньо з фізичними особами, відстежую проблеми і перспективи розширення кола платників податків...

Машина зупинилася біля контори агрофірми «Україна» —господарства, яке колись було відоме на весь Союз. Тепер і воно потрапило у вир фінансової кризи, стало найбільшим боржником зі сплати податків до бюджету. Тому Валеріан Миколайович і став частим гостем голови правління Володимира Макогона. Він не лякав санкціями, штрафами, а вивчав, хто і за що заборгував «Україні», і допомагав повертати борги «живими» грішми, взаємозаліками тощо.

Ось і цього разу Бакун повернувся до машини у доброму гуморі.

— А таки погасили недоїмку Макогона. Тепер візьмемося за Тулупова, директора суконної фабрики. Не розумію: склад затарений продукцією, а реалізувати її не можуть. Але варто було нам підключитися, як знайшли покупця ковдр на 1 тисячу гривень. Сума не така вже й велика, але борги покриває...

Не могла не поцікавитись, як таке сталося, що район у цілому за показниками господарювання плентався у 96-му році десь посередині «турнірної таблиці», а ДПА посіло перше місце в області?

— Результати завжди залежать від людини, її фахової підготовки, моральних якостей. Сьогодні стало модно критикувати уряд, Верховну Раду за нашу скруту, стан економіки. Але ж відомо, що державна кишеня буде повна лише тоді, коли кожен громадянин наповнюватиме її власною працею, коли казатиме собі: «Держава починається з мене», а не думатиме, як від держави побільше урвати. Бо ж із сухого колодязя води не нап'єшся. Цією прописної істиною керуюся сам і підлеглих привчаю. Хоч, варто зазначити, в мене підібрався колектив не тільки дисциплінований, з почуттям відповідальності, а й достатньо підготовлений фахово. У сьогоднішніх умовах це досить важливо, бо працівник податкового органу мусить не лише помітити порушення, а й допомогти керівникові його усунути, знайти шлях до покращання фінансового стану. Скажімо, свого часу ми виявили ряд порушень на Дунаєвецькому комбінаті хлібопродуктів. Але окрім того, що виставили штрафи, ми водночас провели для підприємства низку взаємозаліків із боржниками. І ось минулий рік підприємство завершило із значним зростанням випуску продукції, з кращим фінансовим становищем.

Проте за отим діловим щитом Валеріана Миколайовича ховається романтична вдача, людина-лірик, закохана у природу й літературу, що палко любить не тільки ближніх своїх, а може допомогти й незнаній досі бідній людині, вдача, для якої чесність і порядність — то найвищий суддя всіх вчинків і помислів, для якої слово держава — не пустий дзвін. Для нього держава починається з його особистого «Я». Можливо, саме цей внутрішній світ і зумовив те, що Бакуна, єдиного з керівників міськрайонних ДПА, було призначено членом колегії обласної податкової адміністрації, можливо, завдяки життєвій позиції його податкова адміністрація постійно серед кращих і не здає позицій і сьогодні. За підсумками 1997 року район знову вибобров перше місце.

Людмила ЛЮКОВА, журналіст.

Хмельницька область.

На фото: голова Дунаєвецької ДПА Валеріан Бакун.

Політична вендета

(Початок на 1-й стор.)

Це вперше у неспокійній історії Корсики скоєно вбивство посадової особи такого високого рангу. Префектів, котрі мають у ввіреному їм регіоні найбільші повноваження, призначає президент Франції. Шістдесятирічного Клода Ериньяка призначено на цю посаду на початку 1996 року. До того він обіймав відповідальні пости в державних органах і був досить популярним у Франції політиком.

Хто скоїв теракт, досі не відомо. Усі партії поспішили засудити це безпрецедентне для Франції вбивство. Навіть корсиканський націоналістичний рух «Кункольта націуналіста» — організатор більшості терактів на острові — заявив, що не причетний до загибелі префекта. Хоча, звичайно, скористався нагодою ще раз звинуватити центральні органи у зволіканні з розв'язанням корсиканської проблеми, а отже і провокації насилля.

Проте відповісти на запитання, хто кого провокує, мабуть, неможливо. І хоча вважається, що правда повинна бути одна, все ж не таємниця: часто сторони, які не можуть домовитися, мають кілька правд і їх відстоюють. Так, у Парижі однозначно заявляють: «Корсика — це Франція. І будь-які сепаратистські настрої, що мають на меті розвалити велику державу, — це злочин проти її цілісності». Корсиканські націоналісти, навпаки, вважають, що острів було завойовано, і наприкінці XX століття, коли на карті Європи з'явилися нові незалежні держави, настав час і Корсики. На тому обидві сторони й стоять.

Цікаво, що, коли наприкінці 1996 року, після того, як корсиканські сепаратисти аж надто активізувалися і здійснили кілька терактів на території материкової Франції, соціологи провели спеціальне опитування. Думки щодо того, чи варто утримувати Корсику у складі Франції, як не дивно, розділилися. Ті, хто були проти, пояснювали свою позицію тим, що вже стомилися боятися чергового вибуху.

Але цього разу французька громадськість однозначно виступає за те, щоб убивць префекта було покарано, а заодно і зроблено все можливе, аби загнати націоналістичні корсиканські рухи в рамки республіканського закону (а якщо вони пручатимуться, то розпочати з ними боротьбу). Прем'єр-міністр Франції Ліонель Жоспен заявив: «Цього разу держава сповнена рішучості». А президент країни Жак Ширак пообіцяв «простежити за дотриманням порядку».

До пошуків терористів залучили значні сили поліції та жандармерії, перекрито всі дороги, що ведуть з Аяччо. Перевіряють подорожуючих та автомобілі. До речі, для правоохоронців арешт терористів — справа честі. Пістолет, знайдений на місці вбивства, було викрадено торік у вересні в жандармерії міста П'єтроселла, що на півдні Корсики.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Хроніка. Факти. Події

● *Багдад*

Допуск по-арабському

Президент Іраку Саддам Хусейн висловив принципову згоду допустити інспекторів ООН на певні об'єкти «у рамках арабського розв'язання» іракської кризи. Тобто це розв'язання мають підготувати Єгипет, Саудівська Аравія і Сирія.

● *Анкара*

«Зона безпеки»

Туреччина ввела 5-тисячний військовий контингент на територію Північного Іраку з метою створення «зони безпеки» вздовж кордону між двома державами. Анкара пішла на цей крок, побоюючись можливого проникнення курдських біженців з Іраку в разі початку воєнної операції проти Багдада.

● *Коломбо*

У рік тигра «тиграм» не щастить

Урядові війська Шрі-Ланки встановили практично повний контроль над стратегічно важливим містом Кілліноччі, котре звільнили від тамільських сепаратистів («Тигри звільнення «Таміл ілама») під час шестиденних запеклих боїв. Битва за Кілліноччі стала найбільшою за час 15-річного етнічного конфлікту, що триває в країні.

● *Нікосія*

Все вирішить другий тур

На президентських виборах у Республіці Кіпр, що відбулися в неділю, ніхто з семи кандидатів не зміг одержати більш як 50 відсотків голосів виборців, необхідних для обрання. 15 лютого продовжать боротьбу у другому турі президент Главкос Клірид[illegible] що домагається переобрання на другий п'ятирічний термін, та відомий політичний діяч, колишній міністр закордонних справ Георгіос Якову.

● *Ель-Кувейт*

На всяк випадок

У столиці Кувейта сформовано спільний оперативний штаб із представників американських, британських та кувейтських збройних сил. Перед ним поставлено завдання координації зусиль щодо «захисту території і повітряного простору Кувейту» від можливих дій у відповідь з боку Іраку в разі початку воєнної операції проти Багдада.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Складний вибір між двома

СКАНДАЛИ в Білому домі та реальна загроза імпічменту президента США Білла Клінтона вмить розділили світ на два полюси. Одним вигідно, щоб дамоклів меч якнайшвидше опустився на знеславлену американську голову. Інші, навпаки, готові підтримувати Клінтона до останнього, дбаючи, звісно, не так про його честь, як про власні інтереси. По який бік барикад буде Україна?

Припущення можуть бути лише гіпотетичні. Зрозуміло, що офіційний Київ завжди намагатиметься підтримувати найтепліші відносини з Вашингтоном — незалежно від того, хто сидітиме у кріслі президента США. Проте...

Швидкий розвиток подій у США змушує наших державних мужів замислитися про майбутнє україно-американського співробітництва. Як відомо, 2000 року в Америці відбудуться нові президентські вибори. Для республіканців (конкурентів демократів у Білому домі) нині настає золотий час. Якщо їм удасться розтягнути «сексуальну епопею» Клінтона на рік—півтора, перемогу на виборах кандидата від республіканців фактично забезпечено.

На відносинах Вашингтона і Києва зміна влади в США може особливо і не позначитися: як демократи, так і республіканці висловлюються за розширення партнерства.

Проте певна недовіра до республіканців в Україні зберігається: у пам'яті ще живе спогад не надто прихильного ставлення до суверенної держави останнього президента-республіканця Джорджа Буша. Свого часу він застерігав колишні республіки СРСР від виходу з-під крила Москви. Та й узагалі за часів його президентства україно-американські відносини були досить прохолодні.

Є ще один момент не на користь республіканців: надто жорстко вони встановлюють правила гри для інших держав на міжнародній арені. Згадайте, що саме конгрес США (де демократів — меншість) прийняв закони Хелмса—Бертона та д'Амато, які фактично забороняють не лише США, а й іншим державам світу, розвивати економічні контакти з Кубою, Іраном, Лівією. З цими «опальними» державами Україна хоч і не дуже активно, але співробітничає, і демократи в Білому домі дивляться на це крізь пальці. Та чи не буде Київ змушений відмовитися від контрактів на Сході й у Латинській Америці після президентських виборів 2000 року в США?

Такі аж ніяк не райдужні перспективи змушують Україну приєднуватися до запеклих супротивників імпічменту Клінтона.

Але можливий також інший сценарій. Уявіть, що суд визнає провину Клінтона, покарає його за підбурювання Моніки Левінської до лжесвідчення, і господар Білого дому буде змушений залишити пост. В такому разі супердержавою управлятиме нинішній віце-президент США Алберт Гор — людина, принаймні, начувана про наші проблеми, адже два роки він є співголовою україно-американської міждержавної комісії «Кучма—Гор».

Тим паче віце-президент активно готується до виборів 2000 року. Оскільки Клінтон вже двічі обирався на пост глави держави, наступного разу демократам слід представити нового кандидата. За багатьма повідомленнями зарубіжної преси, це буде особа Алберта Гора.

У разі відставки Клінтона Гор матиме можливість проявити себе у політиці, і, хтозна, може американські виборці пробачать демократам сексуальний скандал і знову оберуть кандидата від цієї партії? Це, до речі, було б цілком в інтересах України.

Тож яку позицію обере Київ: підтримає в душі імпічмент Клінтона чи ні? Судячи з останніх дій українських дипломатів, наша держава поки намагається не втручатися у «розбірки», розуміючи, що від її волі тут мало що залежить. Та, може, позиція Києва стане чіткішою пізніше, відповідно до розвитку подій.

Надія БЕДРИЧУК.

На знімку: віце-президент США Алберт Гор та господар Білого дому Білл Клінтон.

Договір ну дуже потрібний

У середині лютого, можливо, відбудеться зустріч прем'єр-міністрів України та Російської Федерації Валерія Пустовойтенка та Віктора Черномирдіна. Про це у Мінську повідомив журналістам сам Пустовойтенко. Очікується, що в ході цієї зустрічі буде остаточно погоджено проект договору між Україною та Росією про економічне співробітництво на 1998—2007 роки, інформує Інтерфакс-Україна. Раніше повідомлялося, що договір планують підписати президенти двох країн Борис Єльцин та Леонід Кучма під час державного візиту Л. Кучми до Москви наприкінці лютого. Прем'єр-міністр України припустив, що зустріч відбудеться у Києві. Водночас, за його словами, «ми готові поїхати до Москви». «Україні обов'язково потрібна програма економічного співробітництва», оскільки це збільшить ринок збуту її продукції у Росії», — зазначив Валерій Пустовойтенко.

За оцінками фахівців, реалізація програми довгострокового співробітництва збільшить товарообіг між Україною та Росією до 2008 року щонайменше у 2,5 раза.

Андрій ГРЕБНЄВ,
«Голос України» (з Алмати)

Ван Дамма — до Казахстану

Відомий казахський актор кіно М. Утепбергенов повідомив, що приблизно в березні нинішнього року до Алмати прибуде знаменитий Жан-Клод ван Дамм. Його запрошено на головну роль у спільній казахсько-таїландській стрічці про азіатську наркомафію. Частина зйомок відбуватиметься в районі Чаринського каньйону.

Демократії треба вчитися

ЯКЩО говорити про кількість гуманітарних та освітніх проектів, започаткованих Україною з іншими державами, то Канада щодо цього впевнено посідає перше місце. Днями у посольстві Канади підписано меморандум, що знаменує початок спільної роботи над новим проектом «Демократична освіта».

На церемонії підписання були присутні заступник голови адміністрації Президента Василь Кремень, перший заступник міністра освіти Віктор Андрущенко, а також Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Крістофер Вестдал та директор проекту професор університету Квінз Джордж Перлін **(на знімку)**. Як зазначив останній, у нашій країні «є чимало науковців, досягнення яких можна без перебільшення назвати всесвітнім здобутком науки. Проте довгий час вони не мали можливості вивчати досвід своїх колег з інших країн. Нині Канада надає їм таку можливість».

Проект вартістю 2,1 млн. канадських доларів (трохи більше за півтора мільйона американських доларів) фінансується Канадським агентством міжнародного розвитку. Ним передбачено стажування в університеті Квінз 48 науковців, а також написання підручника з демократичної політики для українських університетів за участю вчених обох держав, видання 25 монографій українською мовою, в яких висвітлюватимуть головні проблеми та здобутки західної науки про демократію, та створення електронного журналу, присвяченого розвитку демократичного процесу в Україні.

На думку Крістофера Вестдала, справа ця не легка, але дуже необхідна. Він переконаний, що обом державам вдасться якнайкраще реалізувати проект. Такої самої думки дотримуються і Віктор Андрущенко, котрий пообіцяв контролювати виконання програми, та Василь Кремень, який не сумнівається, що всебічний розвиток України неможливий без подальшої демократизації суспільства.

Наталя РІЗНИК.

За ким котиться колесо злиднів

Тенденції

(Початок на 1-й стор.).

Законодавець

Ціни проїзду в них відчутно різняться, а ось якість обслуговування...

«Якось вирішив я їхати на мікроавтобусі приватної автофірми, — пише в листі до редакції киянин Микола Федоровський. — Водій машини подивився на моє посвідчення учасника бойових дій і... висадив. Іншим таксобусом того ж таки підприємства я доїхав до метро «Святошин» і знову підійшов до молодика. «Чим не сподобалося вам посвідчення, видане мені військкоматом?» — запитую. «Там має бути зазначено, що ви учасник бойових дій саме у Великій Вітчизняній війні», — знайшовся водій.

Це порядки фірми чи того «принципового» розумника? І чому один таксист везе фронтовика, інший відмовляє?»

Відповідь, Миколо Андрійовичу, треба шукати в законах. А Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (1993 р.), а також закон про внесення змін і доповнень до вищезгаданого закону (1995 р.) дає вам право на безкоштовний проїзд всіма видами міського транспорту, крім таксі.

Отже, все залежить від жалісливості того чи іншого водія. І вибирати машину авторові листа і його фронтовим побратимам доведеться ретельніше. Обминаючи тих, кого дратують люди з паличками чи орденськими планками...

Як на одній нозі відстояти гідність

Власне, ніхто нині не гарантує доброго ставлення до клієнтів. У жодному транспортному засобі.

— Сів я на Петрівці в маршрутний таксобус № 27 (м'який) і натерпівся від кондуктора та водія. Ображали і принижували як хотіли. А «виною» моєю було те, що насмілився зробити зауваження. Мовляв, що це за таксобус, якщо напхали його пасажирами, як бочку оселедцями? До того ж, квитки не всім видають.

Про це розповів у редакції киянин Сергій Молох. І назвав номер автобуса.

По гарячих слідах ми зателефонували в транспортне управління столичного міськвиконкому. А через день отримали пояснення. Сергій, виявляється, не фантазував. Грубіянам кондуктору і водієві з АТП 13027, як нас запевнили, підшукають менш напружений маршрут. Щоб мали вони умови чітко дотримуватися правил перевезення пасажирів, які на «загниваючому» Заході завжди праві. Ми ж свої гідність і права частенько доводимо, стоячи на одній нозі...

Оце так конкуренція!

А ось іще один лист. Цього разу від транспортників. Вони скаржаться... ні, не на пасажирів. На конкурентів.

«Колектив ВАТ «Траса», обслуговуючи населення міста Мелітополя та прилеглих районів автобусами і легковими таксомоторами, опинився у скрутному фінансовому становищі, — пишуть голова правління М. Кондіон і голова профкому В. Моісеєнко. — За підсумками роботи позаторік наші збитки становили 1141 тисячу гривень, а торік —понад 800 тисяч гривень.»

Головною причиною такої ситуації, на думку автотранспортників, є те, що проводиться планомірна робота зі знищення підприємств державної власності. У місті зареєстровано понад 340 фізичних осіб, які займаються перевезенням пасажирів. Робота приватного транспорту не регулюється і не контролюється. Водії не виконують затверджені постановою Кабінету міністрів України «Правила перевезень пасажирів транспортом усіх форм власності».

«Вони працюють без розкладу руху, без квитків, вирушаючи за 5 — 10 хвилин до відправлення наших автобусів», —стверджують акціонери.

Водії «Траси» в основному перевозять пільгові категорії громадян, частка яких становить 70 відсотків в обсязі перевезень.

При потуранні держави приватні водії мають пільги, приховують доходи, сплачують мізерні податки. «Хіба можна говорити про здорову конкуренцію, якщо ми з приватниками працюємо в різних умовах?» —запитують мелітопольці.

А тим часом уряд і місцева адміністрація приймають рішення про збільшення категорій громадян, яких повинні перевозити безкоштовно державним транспортом.

З боку держави, до того ж, на колектив покладено обов'язок утримувати воєнізовану автоколону та автосанітарний загін.

Якщо уряд не може відшкодувати ВАТ збитки за пільгове перевезення громадян, то хай звільнить підприємство від сплати податків і зборів.

А ще раціональніше було б надавати пільговим категоріям адресну допомогу, пропонують автори листа.

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Легко бути опозиціонером...»

— З ким і чому ви маєте намір співпрацювати, якщо вас оберуть народним депутатом? — запитали ми якось знайомого претендента на м'яке крісло.

— Тільки з опозиційними партіями: перебуваючи в опозиції, я не нестиму відповідальності за прийняті рішення і в очах громадськості завжди буду захисником її інтересів. Крім того, враховуючи мудрі рішення нинішньої Верховної Ради про необмеженість прав, свобод, пільг усіх депутатів, незалежно від їхніх переконань, я нічого не втрачаю і в матеріальному відношенні.

Цинічно, зате чесно. Але голосувати за такого — Боже збав!

І. СТАНЧАК,
пенсіонер з 40-річним стажем роботи.

Борислав
Львівської області.

Нам відповідають

Слідство проведене неповно

Скарга Баранової про незаконне припинення карної справи за фактом убивства її чоловіка прокуратурою розглянута.

Встановлено, що злочин здійснив Фонтанюк, перевищивши межу необхідної оборони.

Після проведеного розслідування прокуратура Ананьївського району прийняла рішення про припинення справи.

Цю постанову прокуратурою області скасовано через неповноту попереднього слідства. Розслідування справи взято під контроль.

В. ІВАНОВ,
прокурор області.

Одеса.

Оголошення

У номер

● *Луцьк*

Волинський дзвін для столиці

Майстри Нововолинського ливарного заводу на замовлення Київської облдержадміністрації виготовили дзвін вагою 8,5 тонни із зображенням архангела Михаїла, котрий вважається покровителем Києва. Велетенський дзвін буде встановлено в Михайлівському Златоверхому соборі. Ливарники з Волині планують найближчим часом відлити дзвін вагою 16 тонн.

● *Донецьк*

Пікети говорять російською

Болісну реакцію з боку окремих політичних сил викликало розпорядження Донецької обласної держадміністрації щодо реалізації комплексних заходів з усебічного розвитку і функціонування української мови в Донецькій області. Обласні організації Соціалістичної партії і Громадянського конгресу України провели пікетування адміністрації, зажадавши скасування згаданого розпорядження і звільнення посадових осіб, які підготували і підписали його. Згідно з документом, до кінця року кількість українських шкіл в області збільшиться до 55, а українських класів — до 400. Передбачається також більш широке використання державної мови в діловодстві й офіційних установах.

● *Львів*

Нафтові «королі» — свої люди

Делегація львів'ян відвідала місто Сургут на запрошення тамтешньої міської адміністрації. Відомо, що багатий нафтогазовий регіон розбудовували також й українці, і нині їх у Сургуті — більше половини. Заможні земляки відчувають ностальгію за рідним краєм, а тому радо вітали виступи українських співаків — Василя Жданкіна, Тараса Петриненка. Великий успіх мала виставка творів прикладного мистецтва. Було обговорено ділові проекти: російська сторона не проти закуповувати львівські автобуси й автонавантажувачі, фірмову горілку, а Дрогобицький нафтопереробний комплекс може переробляти нафту.

Перша олімпійська ластівка - срібна!

Українська біатлоністка, сумчанка Олена Петрова була другою на дистанції індивідуальної 15-кілометрової гонки.

Але це вже сталося другого дня олімпійських змагань. А почався цей яскравий спортивний фестиваль минулої суботи. Знаменита «Ода до радості» Людвіга ван Бетховена в одночасному виконанні оркестрів і хорів на п'яти континентах стала апофеозом урочистого відкриття XVIII зимових Олімпійських ігор в японському Нагано. А першою чемпіонкою на цих іграх стала російська лижниця Ольга Данилова, яка виграла дистанцію 15 км класичним стилем.

Кількох миттєвостей не вистачило спортсменці з Київщини Ірині Тараненко-Тарелі, щоб стати бронзовою призеркою на цій же дистанції. Але і четверте місце — відмінний результат! А попереду змагання на 30-кілометрівці, де, кажуть, Ірина —великий авторитет.

Першу в історії олімпіад золоту медаль на трасі гігантського слалому в новому для ігор виді —сноуборді (гірське катання на дошці) — виграв канадієць Росс Ребальятті. До речі, до збірної його включили останньої миті.

І щоб завершити розповідь про перший олімпійський змагальний день, скажемо кілька слів про старти ковзанярів на дистанції 5 000 метрів. Вони завершилися з фантастичними результатами. Цікаво, що цьому багато посприяли ковзани нової конструкції з пружинним задником. Спершу світовий рекорд установив Барт Велдкамп з Бельгії — 6.28,31. Але це в підсумку принесло йому лише бронзову відзнаку. Адже потім за справу взялися «оранжеві блискавки». Так прихильники цього виду спорту іменують ковзанярів із Нідерландів. Рінтьє Рітсма б'є рекорд бельгійця — 6.28,24. Але і це ще не перемога, а лише «срібло». Нарешті, золоту крапку в цій казковій суперечці поставив Джанні Ромме, який відібрав рекорд у співвітчизника —6.22,20!

Схоже, почалися підтверджуватися прогнози щодо виступів української команди. Як відомо, найбільше чекали від біатлоністок. І от другий день Олімпіади приніс Україні першу медаль. Про неї ми вже згадували на початку цієї публікації. Чемпіонкою на 15-кілометрівці у біатлоністок стала болгарка Катерина Дафовська. Тепер кілька слів про другу призерку —Олену Петрову. Народилася вона 24 вересня 1972 року, представляє товариство «Динамо». Біатлоном почала займатися 1989 року в місті Глазові (Удмуртія). Учасниця Олімпіади в Ліллехаммері (5 місце в естафеті). Олена виступала за збірну України, яка стала срібним призером чемпіонату світу 1996 року у командній спринтерській гонці. На тих же змаганнях була третьою на дистанції 15 км. Також отримала «бронзу» і в естафеті. Ще одну бронзову нагороду Петрова завоювала на чемпіонаті світу 1997 року (командна спринтерська гонка). Нарешті, у складі української команди Олена була першою на сьомому етапі Кубка світу торік у Японії. Тренує її Роман Бондарук.

Учора було розіграно ще два комплекти нагород. У саночників «золото» на третій Олімпіаді поспіль виграв німець Георг Гакль. А в лижників на дистанції 30 км (класичний стиль) став Мікка Мюлляля з Фінляндії.

Поки що не таланить представникам гірськолижних дисциплін. Через великі снігопади і тумани їхні старти весь час відкладаються. Перенесено на 24 години і змагання в сноуборді у жінок (гігантський слалом). А так все на Олімпіаді йде належним чином.

ТАБЛО

Хокей. Чемпіонат СЄХЛ. Другий етап. «Сокіл» (Україна, Київ) — «Полімір» (Білорусь, Новополоцьк). 7:1. Гончаренко, 19, Крикуненко, 19, Синьков, 25, 35, Марковський, 29, Харченко, 32, 53 — Романенко, 9.

«Сокіл» — 74 очки, «Німан» (Гродно) — 68, «Полімір» — 60...

Футбол. Чемпіонат Італії. Серія А. «Ювентус» — «Рома». 3:1.

Міні-футбол. Першість України. Перша ліга. В Алушті місцевий клуб «Алустон-98» — новачок турніру — двічі зіграв внічию — 2:2 і 2:2 з одним із лідерів —сумським «Будівельником». Причому гості в обох випадках рятувалися від поразок на останніх секундах. Гра алуштинців дістала високу оцінку президента Федерації міні-футболу України Геннадія Лисенчука, який спостерігав матчі.

Вшанування

Думали — неподобство, а воно — зліт

Сімферопольці, здивовано дослухаючись оплесків, музики і співу, які лунали з вікон зали засідань Міністерства сільського господарства і продовольства Криму, не втримувалися від реплік — це ж треба, таке неподобство: село ледь животіє, а начальство безсоромно і бучно, серед білого дня гуляє у всіх на видноті. Докотились!.

Та «сердитих» відразу ж заспокоювали ті, хто ще хвилину тому так само щиро обурювався «неподобством». Пояснювали, що так вшановують рядових трудівників на зльоті переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу на звання кращого за професією, ініціатором якого виступає президент Української аграрної біржі Богдан Губський.

А в залі міністр Анатолій Авідзба, заступник голови Ради Міністрів автономії Федір Снєгирьов, президент фірми «Лоджістік-сервіс» Валерій Ломач дякували людям, котрі щодня, нерідко без оплати, старанно виконують свою справу, бо інакше не вміють.

Вручали квіти, дипломи, медалі, цінні подарунки 125 кращим на півострові механізаторам, телятницям, овочівникам, свинаркам, дояркам, птахівницям, водіям, рисівникам, виноградарям, чабанам, фермерам...

Не оминули на святі шанування тему виживання. Нарощувати виробництво сільгосппродукції вже давно невигідно. Як можуть окупитися вкладені у галузь кошти, якщо ціна енергоносіїв у 15 разів перевищує вартість молока, майже у 16 — м'яса?

Щодо Всеукраїнського огляду конкурсу на звання «кращого за професією» серед трудівників села —розпочавшись на рівні районів-областей, він завершиться наприкінці березня зльотом переможців у Києві.

Віктор ХОМЕНКО.

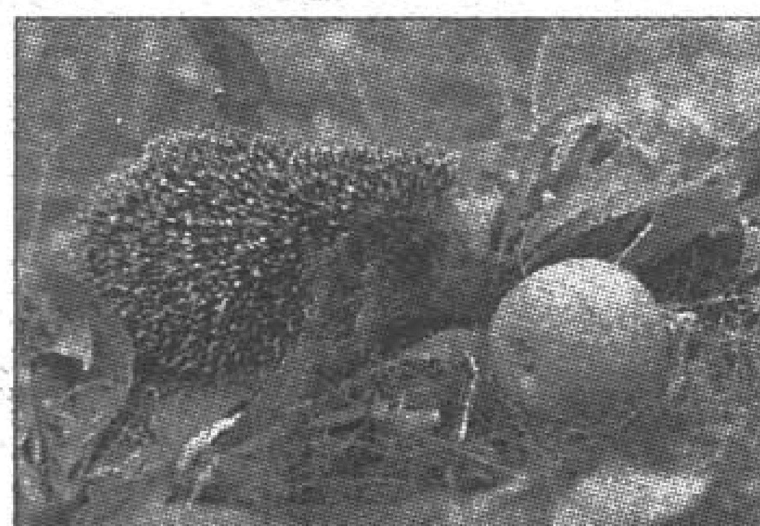
Фотоконкурс «Село очима селян»

А ти, Мухтаре, посидь. Моя черга за ковбасою стрибати.

Хай завжди будуть їжачки!

До фотозмагання у боротьбі за призи від наших спонсорів приєднався Іван СТАХУРСЬКИЙ з села Ботанічне (Роздольненський район, що у Криму). Було б непогано, пише автор знімків, щоб рубрика «Конкурс» стала традиційною в «ГУ». Адже більшість читачів мають змогу передплачувати лише одне видання. Така рубрика неодмінно скрасить нашу сіру буденність.

Прийшов, побачив і знайшов.

Знайомство зблизька

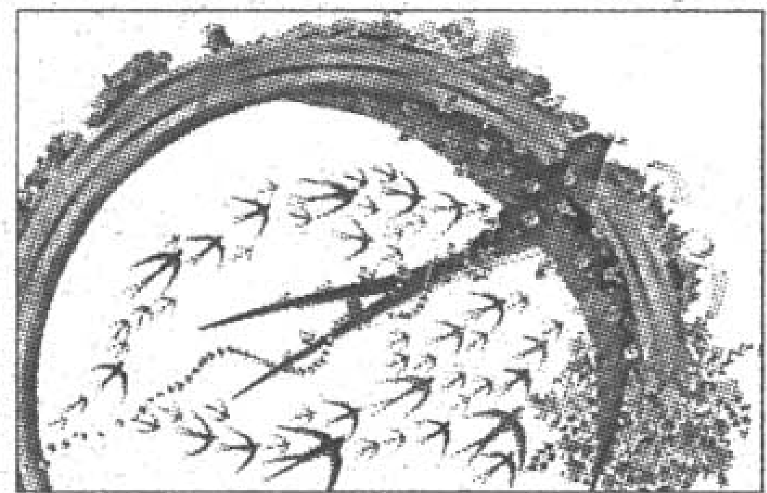
«Храми Чернігова» в гостях у атомників

У місті Славутичі відкрилася фотовиставка кольорових і чорно-білих робіт «Храми Чернігова» відомого чернігівського фотомайстра, лауреата багатьох міжнародних конкурсів Валерія Інютіна. Він працює спецкором прес-агентства ЧАЕС. Тепер енергетикам, які цікавляться зразками стародавньої архітектури, не треба нікуди їхати.

Зі Славутича виставка перекочує до Чернігова, а потім демонструватиметься в кількох районних центрах області та Києво-Печерській лаврі, повідомляє ДІНАУ.

Презентації

Веселися, дітвора, бо «Веселчина» пора

Державне видавництво «Веселка» не лише створює книжки, а й дбає про їх реалізацію. Днями поблизу столичної станції метро «Лук'янівська» відбулася презентація книжкового кіоска видавництва. Маленькі читачі, батьки, вчителі зможуть придбати тут дошкільну, шкільну, науково-художню, історичну, зарубіжну літературу. Запропонований асортимент досить широкий — 150 назв. І жодних націнок. Скажімо, «Прописи» для першокласників коштують лише 45 копійок.

За словами директора видавництва Яреми Гояна, зробити українську книгу кращою і дешевшою заважають податки. Особливо дошкуляє вимога здійснювати відрахування до державного бюджету відразу після відправлення літератури до торговельної мережі, а не за фактом реалізації. Хоча, згідно із законом, видавництво, котрі випускають більш як 50 відсотків літератури українською мовою, можуть розраховувати на державну підтримку. Проте веселчани борсаються самотужки. І це в той час, коли нашій малечі так бракує рідної книги.

А щодо презентованої крамнички, треба сподіватися, вона прочинить дітлахам двері у світ літератури. Шкода, не набагато.

Галина КВІТКА.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

В.О. головного редактора А. ГОРЛОВ.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44. телефакс — 449-85-62

E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 256023.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311025.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0